

Kanadský Slovák

ZA BOHA, NÁROD A SLOVENSKO

The Canadian Slovak

FOR GOD, NATION AND SLOVAKIA

Volume - ročník 74. číslo 12

4. jún 2016

Cena / Price: \$1.75

Lido may return to Bratislava

Page 13

Ženy platia v športe vyššiu daň

strana 6

Obdivovaná aj kritizovaná:

Matka Tereza presne vedela, čo chce a takmer vždy to aj dosiahla

strana 4

Ako starý rodný dom

Sú aj takí, ktorí sa vyhovávajú na zabudlivosť, starosti či stres, a tým hľadajú dôvod, aby sa nehlásili k starému rodnému domu, k babičke v čiernom kabátci s množstvom gombíkov alebo k maminmu skromnejšiemu jedlu.

Ak však zalistujeme v pamäti, zbadáme, že našťastie väčšina z nás ešte nezabudla a že aj rodný, už ošarpaný domček, malá záhrada alebo stará ulica, na ktorej sme prežili to najkrajšie detstvo, majú nezabudnuteľné čaro.

Tieto spomienky sú v niečom podobné slovenským piknikom - slovenským letným dňom.

Aj na nich je čosi ako na starej gramoplatni. A hoci by už tu a tam šušľala, ten obľúbený evergreen si stále radi vypočujeme. Dnes už bude

na inom nosiči, no i tak sa nás sentimentálne dotkne.

Aj na národných piknikoch občas niečo zaškrípalo, aj sme pohundrali, ale keď sa nás ktosi spýtal, či sme na nich niekedy aj my podali pomocnú ruku, zvyčajne sme rýchlo prehodili rozhovor na inú tému.

“A keď nám to bude dopriate, uvidíme sa zasa o rok,” hovorievali a stále hovoria tí “starší”. Mladší akosi podvedome vynechajú slová - “keď nám to bude dopriate”. Je to prirodzené, veď o veku či rokoch ešte nerozprávajú.

Slovenské dni - pikniky sú ako ulica, ktorú poznáme z detstva. Aj tam stretávame priateľov, aj tam sa po nich otáčame s poznámkou, že ešte vyzerajú dobre a stále sviežo...

Spomienky nás môžu zaniest' k minulým piknikom, napríklad keď

sa do tanierov liala dažďová voda, či keď horúčava presahovala takzvanú normálnosť, ale po krátkom uvažovaní zbadáme, že každý z nich v nás zanechal trvalú spomienku.

Sú aj takí, ktorí sa hanbia za svoj starý, skromný rodný dom... Ale vždy je viac tých, čo v ich srdciach má pevné, trvalé a čestné miesto.

Aj spomínané letné stretnutia majú podobnú tendenciu. Nie vždy sa nám všetko páči, nie vždy nám všetko chutí, ale aj tak tam radi pôjdeme. Preto, lebo sú časťou nás. Lebo spomienky na ne patria k tehlám, z ktorých je postavený náš rozprávkový “starý rodný dom”.

78th ANNUAL

SLOVAK DAY JULY 17th, 2016

Croatian Park Karlovac in Milton, ON.

Kanadský Slovák

The Canadian Slovak

Visit our website at
Navštívte našu internetovú stránku na
www.kanadskyslovak.ca

Published every bi-weekly Saturday
(24 times a year)
Vychádza každú dvojtýždňovú sobotu
(24-krát do roka)
The newspaper is published with the
financial support through grants from the
Office for Slovaks Living Abroad
(www.uszz.sk) in the Slovak Republic
and from the Canada Periodical Fund –
Aid to Publishers from the Department of
Canadian Heritage.

Tieto noviny vychádzajú

S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

(www.uszz.sk) na Slovensku a
z Kanadského fondu pre periodiká -
podpora vydavateľom z ministerstva
Kanadského dedičstva.

WWW.USZZ.SK

- Informácia a žiadosť o osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí
- Adresár krajanských spolkov
- Dotácie

Office for Slovaks Living Abroad

- Information and application for certificate issued to a Slovak living abroad

Subscription rates in Canada \$75,
United States \$100 and other countries
\$140. Please mail your cheque to the
editorial office.

Predplatné pre Kanadu \$75,
do Spojených štátov \$100 a do ostatných
krajín \$140. Šeky na predplatné posie-
lajte na adresu redakcie.

Editorial Office - Adresa redakcie
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
Telephone – Telefón 905-507-8004

Julius Behul
Editor-in-Chief
Šéfredaktor
editor@kanadskyslovak.ca

Daniel Sulan
Chairperson, Business Committee
predseda Hospodárskeho výboru
dsulan@ksliga.ca

Stanislav J. Kirschbaum
Chairperson, Editorial Committee
predseda Redakčného výboru
stankosk@glendon.yorku.ca

The Editorial Staff reserves the right to
edit, shorten, correct, or not publish con-
tributions of stories or photographs.
Unsigned articles will NOT be published.
Articles and photographs sent by regular
mail will not be returned.

*Redakcia si vyhradzuje právo príspevky
skrátit, redakčne upraviť, alebo aj
neuvěřniť. Nepodpísané príspevky
neuvěřňujeme. Rukopisy a fotografie
poslané poštou nevraciam.*

Canadian Slovak League
Kanadská slovenská liga
Head Office - Hlavný úrad
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5

Mary Ann Doucette
President/predseda
madoucette@ksliga.ca

KALENDARIUM

Sts. Cyril and Methodius Church
Mississauga, Ontario

Sunday June 5 – Fr Vano 25th Anniversary of his Ordination
Sunday June 12 – Midland
Sunday July 10 – Annual Picnic

Slovenskí krajanovia hľadajú svoju spolužiačku

Ľudmilu Denev,
(rodená Horná)
Pracuje (pracovala) ako audítorka
a mala by byť činná aj vo Zväze auditorov...
poslednú adresu mala v provincii Ontario.

Ctený o. Jozef Vaňo

Pri príležitosti 25. výročia Vašej vysviacky do kňazského stavu mi
dovoľte zaželať Vám milosti od Všemohúceho Pána, dobré
zdravie a veľa síl vo Vašej ďalšej pastoračnej činnosti.

Milka Rosocháčová
Windsor, Ontario

Ctená redakcia Kanadského Slováka,

nakoľko sa blíži ukončenie nášho predplatného za Kanadský Slovák,
chceme si ho opäť predplatiť.

Kanadský Slovák je vynikajúci, dočítame sa v ňom rôzne novosti,
zvlášť z nášho rodného Slovenska.

Prajeme Vám hodne a hodne úspechov vo Vašej novinárskej práci.
John a Helen Misek
Alvinston, Ont.

Vážený pán Behul

V prílohe vám prikladám šek na ďalší rok - predplatné na
Kanadského Slováka pre starostu obce Turecká.

Patri vám veľká vďaka za Vašu prácu pre slovenskú komunitu ako i
pre Slovensko.

Váš čitateľ
Paľo Križan
Windsor, Ontario

A ešte pozdrav priateľom a čitateľom

Vždy nás privítal svojím typ-
ickým pokojným úsmevom.
Mal trochu stíšený hlas, ale
mal v sebe elán a prejavoval
záujem o svet, vrátane toho
slovenského, či o spomienky
na zašlé časy. Hoci sme sa
dlhšie nestretli, bolo jasné, že
napriek zdravotným
ťažkostiam, ktorými prešiel, je

stále rovnaký - John Vojtech
Stephens.

Ani sme nespozorovali ako letí
čas. Prediskutovali sme zmeny
a novinky v KSL, pohovorili o
priateľoch, o Kanadskom
Slováku, na ktorý sa stále teší a
pospomínali minulosť.

Dlhoročný právnik, bývalý
honorárny konzul Slovenskej
republiky v Toronte a pre mno-
hých poradca. Tak ho stále
poznáme.

John Stephens bol istý čas v
ústraní, keďže ho osud postavil
pred mnohé životné úskalia.
No akási pevná sila ho vždy
podvihla a posunula ďalej.
Podľa slovenského príslovia sa
o ňom dá povedať, že je “z
tvrdého dreva”. Možno i to
prispelo k tomu, že nás opäť
privítal svojím pokojným
hlasom a úsmevom a pred
rozlúčkou pridal aj pozdrav
svojim priateľom a našim
čitateľom.

John - želáme ti veľa požeň-
nia a dobrého zdravia.

Priatelia

PAINTERS WITH EXPERIENCE

NEEDED FOR INTERIOR
AND EXTERIOR
SUBDIVISION WORK.

TOOLS, CAR & SIN REQUIRED.

CALL 905-814-8629 MON-FRI 7AM-5PM.

KTO A KDE

Sts. Cyril and Methodius Parish
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON
L4Z 3J3 905-712-1200 Fax: 905-712-0974
e-mail: office@slovakparish.ca
web site: www.slovakparish.ca

**Slovenský evanjelický kostol
augšburgského vyznania sv. Pavla** (Slovak Evangelical
Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto,
Ont. M6H 2H8 Ont. Tel.: (416) 658-9793

**Gréckokatolícky katedrálny chrám Narodenia Presvätej
Bohorodičky**
257 Shaw Street Toronto, Ontario, M6J 2W7
tel.: 416-531-4836 cell.: 416-738-6880
(Rev. Marek Novický)
email: rev.marek@yahoo.ca
web site: www.slovaekparchy.ca

Assumption Slovak Catholic Byzantine Church
1406 Barton St. East, Hamilton, On., L8H 2W5
Tel. 905 544-9166, www.church.assumptionslovakhall.ca

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda,
1532 Alexeis Rd. Windsor, Ontario. N8Y 4P2,
tel: (519) 945-7063, Fax: (519) 945-0866

Slovenské evanjelické služby Božie v kostole Sv. Lukáša,
3200 Bayview Avenue, Toronto, M2M 3R7.
Rev. Dusan Toth, D.D. Tel.: 416-2218900,
e-mail cosloffice@sympatico.ca

St. Michael's Slovak Byzantine Catholic Church
2120 Byng Rd. (Walker/Tecumseh) Windsor Ontario
N8W 3E2
Phone/Fax: (519) 258-4829

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
204 Park St. North Hamilton, Ont.
(905) 529-6674 www.slovakchurch.com

Cathedral Mission of the Transfiguration
15 Church Lane Thornhill, ON L3T 2G4 - 905-477-4867
Divine Liturgy 8:45 am Sunday

**The Eparchy of SS. Cyril and Methodius of Slovaks of
the Byzantine Rite in Canada**

223 Carlton Road
Unionville, Ontario, Canada L3R 3M2
Tel.: 905-477-4867
Fax: 905-479-9629
Eparchial bishop: Most. Rev. John S. Pazak C.Ss.R.

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
7187 2nd Ave. Montreal, QC H2A 3G8
(514) 721-1551

Catholic Church Protection of the Mother of God 464
Ritson Rd.S. Oshawa, Ont. L1H 5J9
Tel: 905-245-0629 Fr. Stephen Williams Adm.
email: holy.protection.by@gmail.com

Slovenské veľvyslanectvo Slovak Embassy
50 Rideau Terrace, Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749 4442 www.ottawa.mfa.sk

Honorary Consulate of the Slovak Republic
Montreal 22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux Quebec, H9B 1W3
T: 514 585 2496 F: 514 421 1583
E: Slovex@slovex.com
Honorary Consul Mr. Dezider Michaletz

Honorary Consulate of the Slovak Republic
649 Brooker Ridge
Newmarket, Ontario
L3X 1V7 Canada
Tel.: 647 290 - 9304
Fax: (905) 898 - 0166
Honorary Consul General Mr. Michael Martincek
E-mail: slovakconsulateto@gmail.com

Honorary Consulate of the Slovak Republic
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, Alberta T3B3B9
Tel: 587-333-6831
Fax: 206-424-0205
email: richard@wolffi.com
Honorary Consul: Mr. Richard Wolffi

Centrum kultúry a dedičstva kanadských Slovákov
12 Birch Ave. Toronto, Ont.
(416) 939 3111 <http://www.slovak.com>

Slovenská Kanadská Národná Rada
Slovak Canadian National Council
135 West Beaver Creek
P.O. Box 1008, Richmond Hill, ON,
Canada L4B 4R9 tel. (905)771 - 9748
snc@rogers.com

Slovak Canadian Heritage Museum
Múzeum Slovenského Kanadského
kultúrneho dedičstva
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON L4Z 3J3
416-721-7652 slovakmuseum@gmail.com

Torontské slovenské divadlo
www.torontskeslovenskedivadlo.com
divadlo@torontskeslovenskedivadlo.com

Východna Slovak Dancers Toronto
Mario Hrapko 416 845 5836
Dusan Dorich 416 806 4420

Slovak Domovina Dancers, Windsor, Ont.
Irene Timko Director, 519-969-2899
e-mail: timko.irene@gmail.com

Happy Occasion

New great grandparents Josef and Mary Kubovic are proud to announce the arrival, on February 4, 2016 of their first great grandchild Myah Olivia Kubovic, daughter of their grandson Stephen Kubovic and his wife Rachel.

Je dobre vediet' pred dovolenkou...

Liptov ponúka návštevníkom objavovanie bájnej podzemnej ríše Agharta

Pri návšteve každej krajiny získajú návštevníci vždy mincu krajiny a do mapy otláčajú pečať. Pri získaní poslednej pečate v mape ríše Agharta dostanú vzácnu mincu ríše.

Liptovský Ján 29. mája (TASR) - Bájna podzemná ríša so záhadným menom Agharta spája v regióne Liptova štyri zázračné krajiny - Netopierkovo, Mincovníčkovo, Svätú Barborku a Permoníkovo. Návštevníci ich vďaka mape ríše objavujú a získavajú vzácne mince kráľovstiev.

Projekt Agharta si kladie za cieľ predstaviť návštevníkom v regióne rôzne turistické lokality. Rodiny s deťmi môžu zas spoznávať okolie a zaujímavosti Liptova hravou formou bez zložitých podmienok a tráviť voľný čas aktívnym spôsobom. "Obyvatelia bájnej podzemnej ríše nepoznajú zlo a nenávisť, žijú v pokoji a mieri. Táto šťastná civilizácia dosahuje neuveriteľného pokroku, kde hranice neexistujú. Podzemné chodby a jaskyne navzájom spájajú všetky svety a tvoria prekvitajúcu ríšu," uvádzajú autori projektu.

Turisti navštevujú jednotlivé krajiny kráľovstva Agharta. Netopierkovo predstavuje Stanišovskú jaskyňu v Jánskej doline, Mincovníčkovo Podzemie pod vežami v Liptovskom Jáne, Svätá Barborka je Medvedia štôlna v Žiarskej doline a Permoníkovo je krajina Grand hotela Permon na Podbanskom. Pri návšteve každej krajiny získajú návštevníci vždy mincu krajiny a do mapy otláčajú pečať. Pri získaní poslednej pečate v mape ríše Agharta dostanú vzácnu mincu ríše.

Mapu ríše nájdú záujemcovia v každej krajine kráľovstva Agharta. "Tak isto je vysoký predpoklad, že ju nájdú na všetkých miestach Liptova, kde sa stretávajú ľudia hľadajúci pokoj a oddych," priblížili. Známe príbehy o ľudskej ríši žijúcej v podzemí, o mýtickej Agharte, hovoria o skrytom svete, v ktorom ľudia žijú v harmónii, spokojnosti a duchovnej sile. TASR

Volkswagen vyrába autá na Slovensku už 25 rokov, sú ich milióny

Bratislava 30. mája (TASR) - Viac ako 4,5 milióna automobilov trinástich modelov, 6,8 milióna prevodoviek - to je doterajšia bilancia spoločnosti Volkswagen Slovakia (VW SK). Najväčší výrobca automobilov na Slovensku dnes oslávil 25. výročie svojho vzniku. Na slávnostnom zhromaždení sa zúčastnil aj predseda vlády SR Robert Fico.

Ako uviedol v príhovore Ralf Sacht, predseda predstavenstva VW SK, spoločnosť kontinuálne rastie a rozvíja sa už 25 rokov, čo dokazujú každoročne aj rastúce čísla produkcie či počet zamestnancov. Za úspechom spoločnosti, ktorá sa stala spoľahlivým partnerom pre koncern Volkswagen, ako aj pre zákazníkov, stoja tisíce angažovaných, zodpovedných a na kvalitu orientovaných zamestnancov.

a s orientáciou na zákazníka. Preto sa spoliehame aj v budúcnosti na VW SK a Bratislavu. A budeme aj naďalej intenzívne investovať do bratislavského závodu," dodal Ulbrich. Aktuálne investície sa týkajú novej karosárne a montážnej haly, ktoré sú vo výstavbe.

Premiér Robert Fico ocenil 25-ročnú bezproblémovú spoluprácu. Zároveň vyzdvihol význam spoločnosti pre slovenskú ekonomiku. "Volkswagen Bratislava má obrovský význam pre Slovensko a slovenský priemysel. Uvedomme si, že táto krajina je najpriemyselnejšia z pohľadu vplyvu priemyslu na HDP. Prakticky každé šieste pracovné miesto je buď v strojárskom alebo automobilovom priemysle. Každé miesto, ktoré sa vytvorí v automobilovom priemysle,

Na snímke zľava predseda vlády SR Robert Fico, člen predstavenstva spoločnosti Volkswagen Slovakia (VW SK) za produkciu a logistiku Thomas Ulbrich a predseda predstavenstva spoločnosti VW SK Ralf Sacht pri príležitosti osláv 25. výročia vzniku v Bratislave v pondelok 30. mája 2016.

Investície do rozvoja spoločnosti dodnes dosiahli 3,4 miliardy eur. Podľa Thomasa Ulbricha, člena predstavenstva Volkswagenu pre produkciu a logistiku, je značka Volkswagen ukážkou, ako chcú a budú v budúcnosti vyrábať. "Efektívne, kvalitne, flexibilne

automaticky vytvára 2,6 až 2,7 nových pracovných miest nepriameho charakteru. Chceme oceniť zámery, ktoré má spoločnosť Volkswagen v Bratislave, predovšetkým pokiaľ ide o ďalší rozvoj."

Pozrite ako vyzerá prvý

Ďalšie kaviarne by mala spoločnosť otvoriť tiež v Bratislave.

Svetoznáma kaviarská spoločnosť Starbucks prišla už aj na Slovensko. Prvú kávu si môžu ľudia kúpiť už v utorok (31. mája) v kaviarni v obchodnom dome Aupark v Bratislave.

„Touto kaviarňou AmRest oslavuje už svoju 250. kaviareň Starbucks v strednej Európe,“ povedala Rhys Ilesy, viceprezidentka spoločnosti AmRest, ktorá je majiteľom licencie Starbucks vo viacerých krajinách strednej Európy. Okrem toho by mala spoločnosť v Bratislave otvoriť ďalšie dve prevádzky. Kde, spoločnosť v súčasnosti konkretizovať nechcela. Ešte v pondelok popoludní (30. mája) priniesol web reťazce.sk na svojom facebookovom profile nepotvrdenú informáciu, že druhú kaviareň by mal

Starbucks otvoriť koncom júna v obchodnom dome Eurovea. Starbucks vznikol v roku 1971 v americkom meste Seattle. Názov spoločnosti bol inšpirovaný knihou Biela Veľryba. Odvtedy Starbucks otvoril už 17-tisíc kaviarní v 55 krajinách sveta. SME

Obdivovaná aj kritizovaná: Matka Tereza presne vedela, čo chce a takmer vždy to aj dosiahla

„Čo som ja Matka Tereza?“ pýtame sa, keď nevieme alebo nechceme niekomu pomôcť. Ona ňou bola takmer celý život. Preto ju v septembri vyhlásia za svätú.

Mala úžasnú charizmu a schopnosť vyvolať v človeku, s ktorým hovorila, pocit, že je...

Vraj nebola až taká svätá, zvrtné sa občas pri jej mene reč. Tí, čo to hovoria, majú zrejme na mysli kritiku, ktorej čelila počas svojho života, hlavne však po blahorečení pápežom Jánom Pavlom II. v roku 2003. Vraj venovala viac času modleniu za chorých ako ich priamej lekárskej pomoci. Modlitieb mala veru dost, aj za vernosť, dobrú dispozíciu, či za tých, čo sa nevedia modliť. Keď však zomrela, zanechala po sebe rehoľnú rodinu piatich kongregácií s 592 domami vo všetkých častiach sveta, čo je už viac než slušný nadnárodný, ale nezárobkový konglomerát. A to je možno odpoveď na ďalšie vraj – že bola len marketingovým ťahom Vatikánu, lebo kam sa inak podeli všetky peniaze, ktoré za svojho života získala?

Vraj bola Anjelom pekla (film z roku 1996), kde ju obvinili zo solidarity s diktátorskými režimami. Po ňom na ňu útočili knihou o neprofesionálnej starostlivosti a odborné lekárske magazíny kritizovali viacnásobné používanie injekčných ihliel a životné podmienky v domoch misionárov lásky. Rany pod pás vraj dávajú len ľudia, ktorí nedosiahnu vyššie. Nuž, Matka Tereza († 87) merala len 150 centimetrov, tak nech za všetky obvinenia hovorí jej život a činy.

Dobrotivý diktátor

Páter Leo Maasburg, ktorý jej asistoval od roku 1982, spomína, že do nej neprajníci rýpali stále. Jeden z nich Matke Tereze vyčítal, že jej teológia zaostáva 200 rokov a ona mu odpovedala: „Nie, 2 000 rokov.“ Jej teológia bola totiž veľmi jednoduchá – šíriť lásku a pomoc medzi najchudobnejšími z chudobných, lebo ako hovorievala: „Najhroznejšia choroba, s ktorou sa môže ľudská bytosť stretnúť, je byť nežiaduci.“

Táto drobná, charismatická, prísna, ale aj vtipná a občas až huncútska žena, mala rada čokoládu a v taške bežne nosila lepidlo a svoje povestné medaily. Aby ich, napríklad, mohla ako ochranu nalepiť pátrovi do auta. Presne vedela, čo chce a takmer vždy to aj dosiahla. Aby sa dielo darilo, vždy sa za vec pomodlila a jej duchovnou zbraňou bola tzv. rýchla novéna. Nemala čas čakať klasických deväť dní na odpoveď nebeskej réžie, preto si ju skrátila. Používala ju, keď prosila o uzdravenie dieťaťa, pri stratených pasoch, alebo keď v aute došiel benzín počas misijnej cesty. Mala úžasnú charizmu a schopnosť vyvolať v človeku, s ktorým hovorila, pocit, že je jediný na svete a rovnako bravúrne „odstaviť“ pápežskú gardu. Aj preto ju prezývali dobrotivý diktátor.

Začala s piatimi rupiami vo vrecku a zbieraním chorých a opustených v

uliciach Kalkaty.

Keď pozvali k pápežovi ju, považovala to za pozvanie pre všetkých, ktorých chcela vziať so sebou. Takto sa páter Leo dostal bez pozvánky cez všetky ochranky priamo k jeho komnatám. Stačilo, aby Matka Tereza oznámila – páter ide s nami! Námietky nebrala do úvahy. Keď konečne dorazili k Jánovi Pavlovi II., oznámila, že páter bude koncelebrovať omšu so Svätým Otcom. A tak aj bolo. Počas jeho druhej návštevy v Poľsku dostala pozvánku na oficiálnu audienciu. Práve v ten deň prijala rehoľné sľuby svojich osemnástich sestier, nuž ich aj s pátrom vzala so sebou. Chcela sedieť v prvom rade a najkratšia cesta tam viedla cez plot. Dala ho nadvihnúť a so svojou suitou sa usadila na červený koberec, po ktorom mal prísť pápež. Bolo to síce proti etikete, no presadila si svoje.

Výbavila aj svätého

„Svätý otec, potrebujem nejakého svätca pre našich chorých na malomocenstvo,“ oznámila mu, vyslovila meno Damiána de Veustera a vzápätí sa spýtala: „Poznáte ho?“ Prikývol. „Prečo teda čakať? Kedy ho vyhlásite za svätého?“ Problém bol v tom, že páter Damián nemal ešte dokázaný žiadny zázrak a pápež mal zviazané ruky. Odkázal ju teda na kompetentnú osobu, ktorá ju po briskej výmene názorov pozvala do archívu kongregácie, aby videla, že na týchto veciach starostlivo pracujú. Matka Tereza sa hneď spýtala: „Ktorý zväzok na blahorečenie pátra Damiána je najdôležitejší?“ Keď naň ukázal, vytiahla svoju malú zázračnú medailu a lepiacu pásku. Prilepila ju na zväzok a skonštatovala: „Tak, to najdôležitejšie sme už urobili, môžeme ísť.“ Nakoniec v prípade Damiána znížili počet nutných zázrakov z troch na jeden, vec sa urýchlila a svojho svätého dostala.

Ako na Ortegu

Keď už hovoríme o zázračných medailách. Pochádzajú zo zjavenia Božej Matky svätej rehoľníčke Kataríne Labouré z roku 1830, v ktorom Panna Mária prisľúbila veľké milosti tým, ktorí budú medailu nosiť s dôverou. Matka Tereza ich počas svojho života rozdala okolo 40 000. Pomohli vraj vždy, otvárali dvere. Či už pri komplikovanom získavaní víz do Ruska, kde chcela otvoriť ďalší misijný dom, alebo keď sa z toho istého dôvodu stretla s po zuby ozbrojeným nikaragujským diktátorom Danielom Ortegom. Sedel na vyvýšenom mieste a chrlil dôvody, prečo a koho musí zabiť. Matka Tereza mu na agresívne reči odvážne odpovedala vetou, ktorú sa dlho nik neodvážil preložiť: „Áno, áno, diela lásky sú diela mieru.“ Potom sa ho spýtala, či má dieťa. Sedem, priznal. Dala mu teda sedem medailí. Potom jednu pre jeho ženu a nakoniec povedala: „A tu je jedna pre vás. Potrebujete ju! No musíte ju nosiť okolo krku, takto...“ Na druhý deň od neho povolenie dostala. Ak bol toto ukázkový príklad jej spolupráce s diktátormi, robila to veľmi dobre. Zakaždým, keď otvárala nový misijný dom, hľadala ako prvé miesto pre Oltárnu sviatosť. Určila, kde má stáť svätostánok, sama vbiła do steny kliniec na kríž a z čierneho papiera vystrihla nápis I thirst – Žízňim. Nerobila to náhodou. Tam sa to začalo.

Druhá výzva

Agnes Gonxha Bojaxhiu, civilné meno Matky Terezy, pochádzala z katolíckej rodiny albánskeho pôvodu. Od roku 1900 žili v Skopje. Otec Nikola pôsobil ako lekárnik a architekt v stavebnom podniku svojho priateľa. Matka Drana bola o 18 rokov mladšia a porodila mu tri deti: Agu, Lazara a Agnes. Deti brávala na ranné i večerné omše a medzi tým navštevovala chorých a chudobných. Na tie časy žili

v relatívnom blahobyte, až kým sa otec nezačal angažovať za práva Albáncov. Jedného dňa prišiel domov s veľkými bolesťami brucha a syn Lazar tvrdil, že ho otrávil. Rodina sa dostala do problémov, z ktorých sa matka snažila vybránuť ručnými prácami. Keď sa jej dcéra rozhodla odísť na misiu, s láskou jej požehnala.

„Spočiatku, medzi mojimi 12 až 18 rokmi, som si nepriala stať sa rehoľnou sestrou. Žili sme doma veľmi šťastne. Keď som mala 18, opustila som domov a stala sa rehoľnou sestrou. Od tej chvíle som ani raz nezapochybovala o tom, že som si zvolila správnu cestu.“

Svoju misiu začala v írskom Dubline, pokračovala noviciátom v indickom Darjeelingu. V rokoch 1929 – 1948 učila zemepis na St. Mary's High School v Kalkate a niekoľko rokov bola jej riaditeľkou. V októbri 1946 požiadala pápeža, aby mohla opustiť rád loretánok, u ktorých zložila všetky sľuby, čomu predchádzala cesta vlakom z Darjeelingu.

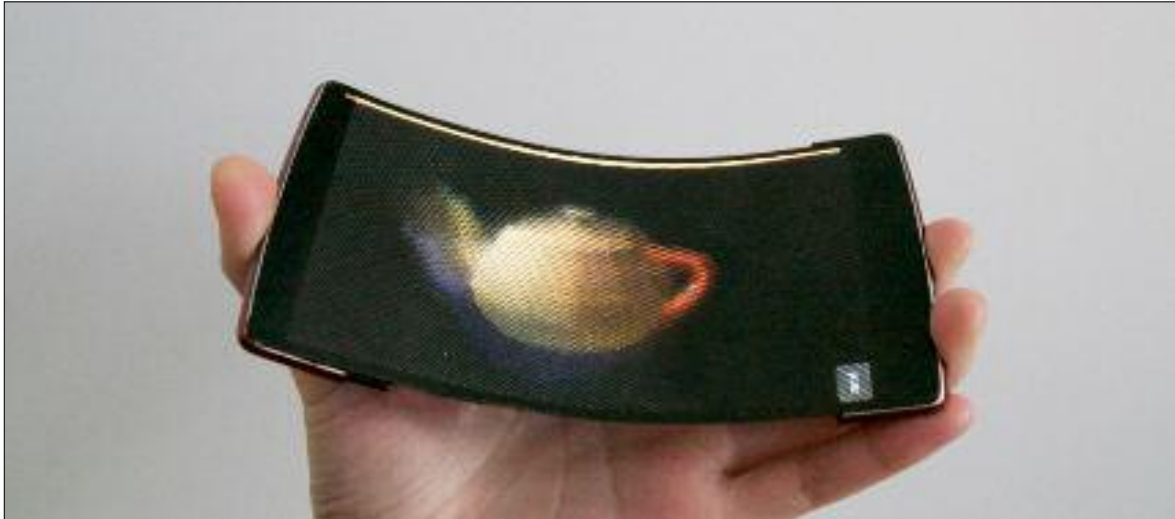
Počas nej vraj počula vo svojom srdci zreteľne hlas Ježiša. Žízňim! Po udelení pápežského súhlasu opustila po 18 rokoch loretánske sestry. Keď odchádzala, dievčatá na dvore spievali a plakali. Matka Tereza sa uklonila, vzala batožinu a odišla bránou do priľahlého slumu. Ani raz sa už neotočila. Neskôr označila odchod z Loreta za obeť. Vyzliekla si rehoľný habit a obliekla sa do svojho typického bieleho sári s modrým lemovaním a krížom na ramene.

„Odišť bola výzva v rámci povolania. Bola to druhá výzva. Povolanie, že mám opustiť aj Loreto, kde som bola veľmi šťastná, že mám odísť do ulíc a slúžiť najchudobnejším z chudobných.“ Najprv odišla na zdravotnícky kurz a učila deti z ulice. Od abecedy po dôležitosť osobnej hygieny. **Pokračovanie na ďalšej strane**

VYNÁLEZ SLOVENSKEHO ŠTUDENTA V KANADE

Budúcnosť je tu! HoloFlex je prvý holografický flexibilný smartfón

Keď táto (nasledujúca) správa obehla svet a skoro všetky technické periodiká na svete ju uverejnili, médiá na Slovensku zabudli oznámiť že za týmto vynálezom je aj Slovák Daniel Goc, ktorý do Kanady prišiel ako 15ročný. Jeho úspechy v škole neušli pozornosti organizácii Kanadská Slovenská Liga. Tá ho na Slovenskom Kanadskom plese absolventov oceňovala a aj podporila štipendiom. V ťažkých začiatkoch emigranta bola táto pomoc a vládna všímavosť nezabudnuteľná. (Vďaka Cyrilovi Dziakovi, Mary Biason a kolektívu, ktorý za tým všetkým stál).

To, čo za čias Julesa Verna, ale aj len pár desiatok rokov dozadu, bolo absolútnou „fantasmagóriou“ a obsahom sci-fi kníh a filmov, sa v posledných rokoch zhmotňuje a stáva súčasťou nášho života.

Jednou z takýchto vecí je holografia v smartfóne. Navyše flexibilnom. V kanadskej Queen's University vedci z Human Media Lab takýto smartfón vytvorili.

ČO je holografia a na čo je dobrá?

Pomenovali ho HoloFlex a jednou z jeho schopností je zobra-

zovanie trojrozmerných objektov bez toho, aby bolo nutné použitie okuliarov alebo iných zobrazovacích pomôcok.

HoloFlex smartphone Holographic 3D Game Angry Birds

Tento smartfón je vybavený Full HD flexibilným FOLED (Flexible Organic Light Emitting Diode) dotykovým displejom. Obraz, ktorý zobrazuje, je renderovaný do 12 px. širokých blokov. Ich úlohou je vytváranie 3D javu, a to pri pohľade z ľubovoľných uhlov. Každý zo spomenutých blokov,

ktorých je až 16 tisíc, obsahuje vlastnú flexibilnú mikrošošovku, tzv. fisheye. Tie zobrazujú obraz pod mierne odlišným uhlom, čím vytvárajú dojem trojrozmerného obrazu. Pochopiteľne, smartfón HoloFlex je zatiaľ iba prototyp, no už dnes nám ukazuje, akým smerom sa môžu v blízkej budúcnosti uberať mobilné zariadenia.

Imrich Maťo
TECHBOX

Matka Tereza...

Pokračovanie zo strany 4

Školu jej povolili otvoriť v decembri 1948 a v októbri 1950 bola založená a schválená nová kongregácia Misionárok lásky. V roku 1963 k nim pribudli Misionári lásky.

Boh sa postará

Prvú ženu, dohryzenú od potkanov a mravcov, vzala z ulice sama, aby následne otvorila prvý dom misionárok v Kalkate. Začali prichádzať prvé sestry, ktoré zbierali z ulice chorých, opustených, malomocných.

„Spočiatku som mala len 5 rupií, ale keď sa ľudia dozvedali, čo robím, prinášali mi veci aj peniaze. Bola to Božia prozreteľnosť, pretože od samého začiatku som peniaze nežiadala.“

O peniaze sa starala veľmi zvláštne. Keď nebolo čo jesť, povedala sestrám, aby sa modlili. Priam povestné sú historky, keď dala kňazovi svoju poslednú rupiu a večer jej dobrodinec doniesol 50 rupií. Boh sa postará, hovorievala. Ako rozširovala svoje pôsobe-

nie do celého sveta, lietala medzi tromi kontinentmi spoločnosťou Pan Am. Jedného dňa v lietadle vyčerpaná zaspala. Prišiel ju pozdraviť druhý pilot, a keď sa dozvedel, že odychuje, obišiel lietadlo, všetkým povedal, kto sedí v prvej triede a len čo sa zobudila, odovzdal jej 600 vyzbieraných dolárov. A takto to chodilo po celý čas. Nečudo, že v podobných situáciách nemala kedy viesť dokonalé účtovníctvo.

Prvý dom dostala do daru v Kalkate, aby mohla otvoriť osadu pre malomocných, predala darovaný papa mobil od pápeža. Všetko, čo dostala a nepotrebovala, okamžite posúvala ďalej. Nikdy, hoci jej kládli mnoho prekážok, nehovorila o nikom negatívne: „Nesúďte!“ Sestry sa smiali, že by obhájila aj čerta. Mimo chodom, jej sestry skladali okrem sľubov čistoty, poslušnosti a chudoby ešte jeden špeciálny. „Z tohto sľubu vyplýva, že sa nemôžeme venovať bohatým a že za svoju prácu neprijímame žiadne peniaze. Ide o bezplatnú službu chudobným.“

Matka Tereza zomrela 5. septembra 1997 na infarkt. Smútili za ňou aj deti ulice, pre ktoré

bola skutočnou mamou.

Na to, aby ju vo veľmi krátkom čase pápež Ján Pavol II. blahorečil, bol potrebný uznaný zázrak. Netýkal sa však katolíčky, ale indickej animistky. Mala rakovinu v poslednom štádiu a do domu misionárok lásky prišla zomrieť. Sestry sa za ňu modlili a Matku Terezu poprosili o prihovor. Žena sa v noci prebudila a videla z jej obrazu vychádzať lúč svetla a tepla. Ráno bola uzdravená. Druhý zázrak, ktorý sa udial na základe modlitieb k Matke Tereze a je nutný na jej kanonizáciu, bolo nevysvetliteľné uzdravenie muža z Brazílie trpiaceho smrteľnou chorobou mozgu v roku 2008. Po jej smrti sa objavili listy, v ktorých sa trápila: „Nie je vo mne žiadny Boh, len túžim a túžim po ňom a potom cítim, že on ma nechce, že on tam nie je,“ ktoré vyvolali veľký rozruch. Napriek tomu môžeme povedať, že svoju celoživotnú misiu – „**Som iba malá ceruzka v rukách Boha, toho Boha, ktorý sa práve chystá napísať zamilovaný list svetu**“ – do bodky splnila.

Život

Učiteľka z Dunajskej ulice & Dievčatá z Dunajskej ulice

Helena Kloudová-Jonášová nám podáva ruku, ktorá nás dokáže previesť už zaniknutými miestami, no vďaka nej všetky ožívajú. Podobne predstavuje ľudí, z ktorých mnohí už iste nežijú, ale dokáže navodiť pocit, že sú tu s nami a že ich "odkiaľsi" už dlho poznáme. Je "učiteľkou z Dunajskej ulice" a súčasne aj dievčaťom z rovnomennej časti mesta. Jej príbehy môžu byť pre niekoho návratom do takmer zabudnutého obdobia. A pre tých mladších zase otvorená brána do sveta, ktorý tu kedysi bol a zanechal po sebe milé spomienky.

Blicovanie z ruštiny nás riadne bolelo

Do prvého ročníka tzv. meštianskej školy (terajší šiesty ročník základnej školy) v roku 1945 prišla pani riaditeľka M. D. predstaviť nám pani učiteľku nového predmetu - ruštiny. Tá napísala trasľavou rukou azbukou svoje meno na tabuľu a tichučko prečítala: Marija Barisovna Fišerová.

Meno sme museli niekoľkokrát opakovať, pokiaľ nebola spokojná s "udarčením" (prízvukom) na každom slove.

Vráskavá, útla babička, so sivými krátkymi nadrobno skučeravenými vláskami, cez ktoré jej presvitala koža na hlave, na tenkých žilnatých nôžkach biele "italky" s hrubými podpätkami, pri chôdzi po chodbe posúvajúcimi sa dozadu.

Som presvedčená, že už vtedy bola v "hlbokom dôchodku.

"Na hodinách sedávala za katedrou, hovorila hláskom ako zo záhrobia a hoci sme uši naťahovali, nerozumeli sme vôbec nič. Vyžadovala od nás oslovenie vždy celým menom, aj vtedy, keď sme chceli ísť na biologickú potrebu. Formulka znela: "Marija Barisovna Fišerová, pozvoľte mne výjiti na klazet."

Postupne nás z triedy vyšlo aj desať. Len tak, prevetrať sa, dojesť zvyšky desiatej, pokecať v šatni, prečkat' hodinu ruštiny. Po čase sme začali zborovo čítať: máma, kakó, kot a recitovať ako papagáje báseň od A. S. Puškina Osiň, celé dva božie týždne. Takéto hodiny nás čoskoro prestali baviť. Padlo preto spontánne rozhodnutie - pozajtra sa ulejeme, pôjdeme do Petržalky na Lido. Štréberky sa distancovali. Nakoniec, niekto v triede musí zostať.

Na prípravu blicu sme mali dva dni. Plavky vziať z domu neprípadovalo do úvahy. Veľké vreckovky našich otcov mali poslúžiť na zakrytie čohosi, čo sa práve vyvíjalo a guľatilo. Stačilo dve-tri zviazať a problém bol vyriešený (tak asi vznikli bikiny). Deň D nastal, hodina H sa blížila. Po štvrtej vyučovacej hodine (piata bola ruština) blicérky postupne, ukradomky, sa povytáčali zo školy. Zraz bol na Jakubáku, odtiaľ spoločný odchod na Lido. Septembrové slniečko nádherne hrialo a my Dunajošky i Nedunajošky sme šantili pri Dunaji ako utrnuté z reťaze. Celé dve hodiny.

Príchodom domov mi všetky veselé zážitky ako šmahom ruky v momente vyšumeli z horúcej hlavy, keď na maminu otázku "Odkiaľ ideš" som sa zatvárala prihlúpo. Vtedy mi vylepila taký lepanec, na aký do smrti nezabudnem a nezabudnem ani na hviezdičky, ktoré som videla, ani na zvonenie v uchu. Klamať bolo zbytočné, vedela o všetkom. Školník poverený pani riaditeľkou ponavštevoval rodiny ulievačov s oznámením o našej neprítomnosti na hodine ruského jazyka!

Za dve hodiny stihol Grösslingovu, Lazaretskú, Bezručovu, Továrenskú, jednoducho povedané, všetky ulice, kde bývali "blicérky". Príkaz vrchnosti splnil do bodky. Pre jeho horlivosť sme od neho prestali kupovať obložené žemle.

Dominika Cibulková: Ženy platia v športe vyššiu daň

Vždy trochu iná a pritom rovnako milá. Priznávam, očarila ma. Usmieva sa nákazlivo, je otvorená, pohotová, ale aj nekompromisná. V júli sa bude vydávať za priateľa Michala, ale v čase vzniku tohto rozhovoru mi jasne dala najavo, že o svadbe hovoriť nebude. Musel som to akceptovať.

Tenisu sa venujete odmalička. Aké to je vyrastať, dospievať v ženu v športovom svete?

Od ôsmich rokov hrám tenis a vlastne si neviem predstaviť, ako by to mohlo fungovať inak. Nikdy som nezažila alternatívu. Ale vyrastať v tenisovom prostredí je určite odlišné od klasického dospievania. Človek skôr dozrie, je ostrieľanejší v živote – šport ho to naučí

Zohrali pri tom úlohu aj vaši rodičia, ich výchova?

Určite im vďačím za to, aký postoj mám k tréningom, akú vnútornú zodpovednosť som si vybudovala. Vždy ma učili „odmakat“ všetko na sto percent. Ale tenis som chcela hrať sama. Bola to moja túžba, ktorú naplno podporili a neriešili, či raz budem alebo nebudem vrcholová športovkyňa.

Dopracovali ste sa ďaleko aj s hendikepom svojej výšky. V čom je pointa úspechu pre nízku hráčku – talent, rýchlosť, pevná vôľa?

Talent zohráva určitú rolu, ale tvorí asi tridsať percent. Zvyšok je tvrdá robota. Vždy som vedela, že musím urobiť niečo extra, aby som mohla súperiť s hráčkami, ktoré boli silnejšie, väčšie. V prvej stovke nie je taká nízka hráčka, ako som ja. Musela som tvrdo drieť, aby som výškový hendikep zmazala. Serena Williamsová alebo Maria Šarapovová sú vysoké, dlhonohé ženy. Ale keď diváci vidia, že môže prísť aj malá Cibulková a dokáže súperky zdolávať – amatérom, ktorí majú radi tenis, sa to páči. Keď cestujem do sveta, vidím reakcie ľudí. Vnímam, že ich motivujem, a to ma teší.

Zvládnuť backhand, forehand, podanie – o tom sa asi bavíť nemusíme, ale u

športovcov je vždy nesmierne dôležitá aj psychika a prežívanie vecí v hlave. Co bolo pre vás najťažšie naučiť sa?

Odmalička som v sebe mala obrovskú bojovnosť, ale musela som sa naučiť ju predať na kurte. Trénovala som šesť hodín denne, ale potom som prišla na zápas a nedokázala som prehodiť loptičku cez sieť. Triasli sa mi nohy, lebo som mala veľkú trému. Myslela som si, že ju nikdy nedokážem prekonať. Bála som sa, že budem jedna z tisícok športovcov, ktorí chcú hrať a potom zlyhajú na niečom malom a už to nikdy neprekonajú. Mala som množstvo energie, ale nevedela som ju dobre využiť. Som emočný človek – veci prežívam, vidieť to aj na dvorci. A nie je to vždy ľahké. Lebo raz vás môžu emócie vystreliť celkom hore a

potom zatlačiť smerom nadol. Ale postupne som sa naučila ovládať telo aj myseľ. Aj keď som v strese, aj keď som nervózna, viem, že sa s tým dá niečo robiť.

Spomínate biznis a peniaze z reklamy, z turnajov. Vy ste tento rok prekročili na zárobkoch z turnajov hranicu sedem miliónov dolárov. To už je poriadny balík. Motivujú vás aj peniaze?

Keby som povedala, že peniaze nie sú dôležité, klamala by som. Je príjemné byť odmenený – keď po ťažkých zápasoch a výhre príde na účet určitá suma. Ale nie je to pre mňa motivujúce. Tenis ma vždy bavil a financie sú pekný bonus. Poznám aj kolegov, ktorí všetko rátajú na peniaze, ktorí si hovoria, idem tam a tam, aby čo najviac zarobili. Ale to nie je môj prípad.

Peniaze nerada riešim.

Tenis nie je práve najlacnejší šport.

To je pravda. Mám výdavky na trénera, na letenky, na hotely – živím tím ľudí, ktorí so mnou cestujú. Aj keď zarobím, dosť peňazí do môjho fungovania investujem. Výdavky v tenise sú pomerne veľké.

Napriek tomu, že sa asi nemôžete sťažovať na zárobky, určite vnímate rozdielne ohodnocovanie na vrcholovej úrovni v športe. Aj nedávno sa rozvírila debata o zárobkoch žien a mužov v tenise. Nehnevá vás, ak si uvedomíte, že len preto, že ste žena, dostávate menej peňazí?

Zaráža ma, keď sa chlapi v tenise oháňajú rečami, že by nebolo fér, aby ženské tenistky zarábali rovnako ako oni. Tvrdia, že hrajú tri sety, kým my len dva a podobné argumenty. Jasné, som žena a možno to beriem trochu na seba, ale koľko mužov z prvej päťky rebríčka má rodinu a deti? Minule sme to ráтали a sú to štyria z piatich. U žien žiadna. Ako by ste mohli mať aj deti a vrcholovú kariéru v športe? Naša daň je často omnoho vyššia. To by si mali muži uvedomiť a samolúbo neriešiť, či športovkyne budú zarábať rovnako..

Dominika Cibulková

Narodila 6. mája 1989. S tenisom začala ako osemročná v Piešťanoch, kde vyrastala. Medzi juniorkami bola na svete jednou z piatich najlepších. Na Australian Open v roku 2014 sa stala prvou Slovenkou, ktorá postúpila do finále. Patrila do TOP 10 najlepších tenisových hráčok. Výhrala päť turnajov kategórie WTA, naposledy v apríli v Katovicích. Okrem tenisu je Cibulková známa tiež ako tvár mnohých charitatívnych kampaní, objavila sa v reklamách a posledné roky posilnila aj svoju pozíciu celebrity. Vďaka za to patrí jej intenzívnej komunikácii na sociálnych sieťach a tiež vzťahu k móde a prezentácii na spoločenských podujatiach. Už sedem rokov tvorí pár s Michalom Navarom, ktorému povie 9. júla pred oltárom svoje áno...

(krátené)

Zdeno Gáfrik, PRAVDA

Foto: Petra Ficova

Fugger bohatol na bystrickej medi, kúpil si u nás aj hrad a financoval cisára!

Nemci ho dodnes označujú za jedného z najbohatších ľudí v dejinách. Obchodník a bankár Anton Fugger (1493 - 1560) ním vo svojej dobe určite bol. Svoje aktivity rozvíjal aj na území dnešného Slovenska.

Keď 14. septembra 1560 v Augsburgu ako 67-ročný naposledy vydýchol, zanechal svojim deviatim deťom (štyrom synom a piatim dcéram) majetok v hodnote vyše piatich miliónov zlatých. V hotovosti, v podnikoch a najmä v nehnuteľnostiach po celej Európe i mimo nej. Dobové pramene opisujú Antona Fuggera ako veľmi vzdelaného muža so záujmom o umenie a vedu, ale aj ako tvrdého až

agresívneho obchodníka, ktorý bol síce mimoriadne ambicióznym, no zároveň realista. Rodinný podnik, na čele ktorého stál 35 rokov, prevzal na konci roku 1525 po nebohom strýkovi. Vlastnil aj banku a jeho majetok rástol neuveriteľným tempom. Veľké sumy si od neho požičiavali panovníci i zadlžená šľachta a s jeho finančnou pomocou sa spája aj politický vzostup Habsburgovcov. Veľkoryso podporoval napríklad cisára Maximiliána I. a takisto jeho vnuk Karol V. by neskôr bez fuggerovských peňazí korunu Svätej ríše rímskej národa nemeckého zrejme nezískal. Za finančnú podporu získaval Jakob Fugger ťažobné práva v rôznych kútoch ríše a v roku 1494 založil spolu s Jánom Turzom spoločnosť Neusohler Kupferhandel (voľne preložené ako Banskobystrický obchod s meďou). V prvých desiatich rokoch investoval do jej budovania asi milión zlatých, vďaka čomu na strednom Slovensku vznikol podnik, ktorý nemal obdobu v celej Európe. Výsledkom modernizácie ťažby i výroby medi a budovania nových hutníckych centier

(Staré Hory, Tajov, Moštenica) bolo popredné postavenie na trhu. Meď z Banskej Bystrice sa vyvážala do celého sveta a tunajšia výroba tvorila 40 percent európskeho objemu. Antonovi Fuggerovi bolo už dávnejšie jasné, že iná ako obchodnícka kariéra ho v živote nečaká, a že je to práve on, na koho pleciach raz spočinie ťarcha rodinného podniku. Dlhé roky ho strýko Jakob so sebou brával na obchodné cesty a zasnáročoval do tajomstiev a úskalí podnikania. Vnímaval ho prakticky ako svojho syna, i keď citový vzťah medzi nimi bol vraj vždy pomerne chladný. Na našom území však Anton Fugger neinvestoval iba do ťažby rúd a výroby medi. V roku 1535 kúpil od svojich obchodných partnerov Turzovcov hrad Červený Kameň. Nechcel sa však na ňom usadiť, plánoval ho využiť ako bezpečné skladisko pre tovar, s ktorým obchodoval. Hrad, ktorý dala v 13. storočí postaviť kráľovná Konštančia a neskôr patrila okrem iných aj Matúšovi Čákovi Trenčianskemu či Zápolskovcom, mal totiž

strategickú polohu. Neďaleko boli Bratislava i Viedeň.

Krátko po nadobudnutí sa Fugger rozhodol tristoročnú gotickú pevnosť od základov prestavať. Prakticky celý hrad dal zbúrať a na jeho mieste vybudovať nový, ktorý mal zodpovedať vtedajším kritériám obrannej architektúry. Vznikla tak renesančná pevnosť lichobežníkového pôdorysu so štyrmi nárožnými baštami a iba jedným obytným krídlom. Starý a chorý Anton Fugger v septembri 1560 zomrel. Jeho dedičom spadol do náručia niekoľkonásobne väčší

majetok ako kedysi jemu. Nikto z nich ho však nedokázal rozšíriť. Synovia ani synovci nechceli na seba prevziať bremeno podnikania a majetok zrejme najbohatšej rodiny sveta začali rozpredávať. Na rad prišiel aj hrad Červený Kameň. Predať ho chceli už necelé štyri roky po Antonovej smrti, no kupec im ponúkal málo. Napokon sa Fuggerovci dohodli s grófom Mikulášom Pálfiom, ktorý získal hrad v roku 1588, no ešte predtým získal aj ruku Márie Magdalény Fuggerovej, Antonovej vnučky. (krátené) ŽIVOT

Život v ZSSR sa pre Barlovcov stal nočnou morou: Pomáhal im aj Dubček

V Sovietskom zväze zostal cez vojnu ako 13-ročný odkázaný sám na seba. Matku našiel až o sedemnást rokov, aj s pomocou Chruščova.

Hoci už od roku 1959 žije v Bratislave, korene dnes 87-ročného Milana Barlu siahajú do malebnej dediny Staré Hory pri Banskej Bystrici. Pochádzali odtiaľ obaja jeho rodičia, ktorí v roku 1925 odišli do mestečka Pišpek v Kirgizsku, vzdialeného tisíce kilometrov. Ako členovia družstva Interhelpo tam spolu so stovkami ďalších Slovákov, Čechov, Maďarov, ale i Nemcov a Rusínov chceli budovať lepší svet. Aspoň tak im to počas náboru kvetnato vykreslili bolševickí propagátori tejto myšlienky. Namiesto krajšieho života bez triedneho delenia ich tam však stretalo jedno nešťastie za druhým.

Najskôr smrť prvorodeného syna, ktorý zomrel niekoľko týždňov po príchode do Pišpeku. Potom perzekúcie sovietskych úradov. Tých istých, na ktorých podnet družstvo Interhelpo pomáhalo v Kirgizsku. „Otca mi odviekli v jednu noc v roku 1938. Vraj je špión. Odvtedy sme ho nevideli. Až neskôr sa matka dozvedela, že ho okamžite zastrelili. Dodnes netuším, kde je pochovaný,“ spomína Milan Barla, dieťa Interhelpa.

Z idly nočná mora

Všetko sa pritom začalo priam idylicky. Barlovcí, podobne ako desiatky ďalších rodín prevažne z Česko-Slovenska, doma všetko predali a nasadli do prvého transportu smerujúceho do Pišpeku. Bolo to v marci 1925. Zo žilinskej železničnej stanice vtedy do Kirgizska odišlo 303 ľudí. Bol medzi nimi aj tesár Štefan Dubček z Uhrovcu a jeho manželka, ktorí vycestovali so synmi Júliusom a Alexandrom, neskorším hlavným predstaviteľom pražskej jari 1968. Všetci vo vlaku ako veľká šťastná rodina mali namierené do kraja plného ovocných sádov, lúk a slnka. Tak im Kirgizsko opísal hlavný zakladateľ družstva Interhelpo Rudolf Mareček. Po mesiaci trmácania však vystúpili v nekonečnej stepi. V zaostalej krajine, kde nepoznali elektrinu, autá, kde nebolo nič vybudované, ani obydlia pre prichádzajúcich, neexistovala tam žiadna výroba.

V tejto stredoázijskej oblasti Sovietskeho zväzu sa nič nepestovalo, neboli tam školy, lekári, pekári, mliekari. Pre idealistov z rozvinutej krajiny to bol poriadny šok. Mnohí hneď oľutovali, že sa nechali presvedčiť. K tomu všetkému sa postupne pridali problémy s podnebím, na ktoré neboli zvyknutí. V lete sa teploty v Pišpeku šplhali k päťdesiatke. Pomerne rýchlo začali pribúdať obeť. Do troch mesiacov od príchodu do Kirgizska zomreli všetky deti mladšie ako päť rokov. Bolo ich dvadsaťpäť. Medzi nimi aj syn Barlovcov. „Ja som ho nikdy nepoznal. Narodil som sa až v Sovietskom zväze v roku 1928. To už moji rodičia opustili Pišpek. Odišli do Rostova. Neskôr sme sa odsťahovali do Stalingradu, kde mal otec celkom dobrú pozíciu v jednej z tamjších tovární,“ vracia sa do minulosti Milan Barla.

Zostal sám

Aj keď ani dovtedy nebol život v Sovietskom zväze jednoduchý, v roku 1938 sa pre Barlovcov zmenil doslova

na nočnú moru. Stalinská diktatúra naberala na sile. Cudzí štátni príslušníci v krajine sa stávali triednymi nepriateľmi. Na ich pomoc, napríklad aj v Kirgizsku, sa dávno zabudlo. Mnohých vyhlásili za špiónov.

Aj otca Milana Barlu. Raz v noci ho ozbrojenci odviekli z bytu v Stalingrade. Rodina ho už nikdy nevidela. Oficiálne ho síce odsúdili na desaťročné väzenie, do basy vraj neputoval. „Mama sa neskôr dozvedela, že ho rovno zastrelili.“ Pán Barla mal vtedy desať rokov. O tri roky prišiel aj o mamu. Tá sa totiž pôvodne narodila vo Viedni, čo mala zapísané v dokladoch. Keď hitlerovské Nemecko napadlo Sovietsky zväz, stala sa pre Rusov neprijateľnou.

„Zavreli ju do väzenia. Istý čas som ju chodil navštevovať, ale počas veľkej okupácie nás zo Stalingradu evakovali. Mne sa podarilo vychodiť šesť ročníkov základnej školy. Starali sa o mňa susedia, s ktorými som utekal preč. Najskôr do Saratova, kde som si vybavoval proviant na ďalšiu cestu, aby som s nimi mohol cestovať ďalej do Alma-Aty,“ opisuje životné peripetie Milan Barla.

Napokon predsa len zostal odkázaný sám na seba. Mal trinásť a netušil, čo si počať. Prihlásil sa preto na úrad. Chcel ísť na učilište, no nemali voľné miesto. „Úradníci rozhodli, že ma pošlú do Karagandy. Dostal som jedlo na štyri dni, lístok na vlak a šiel som.“ Počas cesty však zabudol prestúpiť, a tak skončil v Čelabinsku.

Tam sa Milan Barla dostal na železničné učilište a odtiaľ ho zobrali pracovať do železničného depa. Býval v ubytovni, v jednej izbe spalo asi dvadsať ľudí. „V Čelabinsku bolo mínus 40 stupňov, mali sme dve piecky. Tam som vydržal všetko. A teraz by som bol najradšej, keby zima bola len na Orave,“ usmeje sa 87-ročný pán v pohodlí bratislavského bytu. Ani život v Čelabinsku nebol med lízať. To, čo si na izbe nepostrážil, hneď zmizlo. Preto spával aj do roboty

chodieval v tom istom oblečení. Jedlo na prídel musel zjesť hneď, ako ho dostal. „V ubytovni som iba spával.“

Stretli sa

Mladému mužovi padla do oka slečna výhybkárka. „Dali sme sa do reči, ja zo Stalingradu, ona z Leningradu, ja sám, ona mala chorú mamu, ktorá zakrátko umrela, no povedal som si - to bude partia,“ vtipkuje pán Barla. To sa už do debaty zapája aj jeho polovička, pani Alžbeta Barlová.

Výhybkárka, ktorá Milana očarila na železnici v Čelabinsku v roku 1950. Spolu spomínajú na začiatky, malý bytík, deti. „Dvom sa všetko nieslo ľahšie,“ zhrnú jednoducho svoju lásku. Milanovi však neschádzala z mysle matka, ktorá sa mu zo života vytratila v roku 1941.

Začal po nej pátrať, na rôznych úradoch aj na ústrednom výbore zisťoval, čo sa s ňou stalo. V Stalingrade si mala odsediť desať rokov, ale prišla predsa okupácia, kam sa potom podela? Čo s ňou je? A žije vôbec ešte? To bola otázka, ktorá ho trápila najviac. Lenže kompetentní o jeho mame nič nevedeli. Zlom prišiel v roku 1957, keď Milana Barlu zavolali na miestnu milíciu.

„Išiel som tam s malou dušičkou. Ale prekvapili ma, lebo sa začali vypytovať na mamu, či viem, kde je. Napokon mi ukázali fotku, na ktorej som s ňou bol odfotený ešte ako dieťa.“ Potom sa spustila síce pomalá, ale istá lavína udalostí, ktoré mu dávali nádej, že jeho matka je živá, zdravá a možno ju ešte stretne.

Vysvitlo totiž, že nielen on hľadal mamu, ale aj ona jeho. A to veľmi intenzívne. Keď už nevedela ako inak, počas oficiálnej návštevy sovietskeho lídra Nikitu Chruščova v Československu v roku 1957 mu do vozidla hodila kyticu s listom, kde ho prosila o pomoc pri hľadaní strateného syna.

Nesľubovala si od toho veľa, ale aspoň vyskúšala. A zrejme to vyšlo. Ešte v tom istom roku sa po dlhých šestnástich rokoch aspoň počuli. V

telefonáte dojatá mama v krátkosti zhrnula, ako sa jej počas vojnovnej evakuácie podarilo ujsť z väzenia, ako sa dostala do Československa, najskôr domov do Starých Hôr, potom do Bratislavy.

Stihla mu tiež povedať, že by bola veľmi rada, keby prišiel za ňou. Aj s rodinou, lebo sme boli sovietski občania. Vždy sa našlo niečo, prečo to nejde. V Moskve som bol niekoľkokrát, navštívil som ústredný výbor, ministerstvo vnútra, odvádzal ma vyhodili. Bol som zúfalý,“ spomína Milan Barla.

Pomohol aj Dubčekov otec

Trvalo však ešte vyše dvoch rokov, kým sa mohli zviazať, vyobjímať a spoločne si od štastia poplakať. „Bolo to ťažké obdobie. Vycestovať sa len tak nedalo, lebo sme boli sovietski občania. Vždy sa našlo niečo, prečo to nejde. V Moskve som bol niekoľkokrát, navštívil som ústredný výbor, ministerstvo vnútra, odvádzal ma vyhodili. Bol som zúfalý,“ spomína Milan Barla.

Do záležitosti sa preto opäť intenzívne zapojila mama v Bratislave. O pomoc požiadala Štefana Dubčeka, otca Alexandra, s ktorým sa poznala ešte z čias Interhelpa v Kirgizsku. Ten zas oslovil vtedajšieho vysoko-postaveného slovenského komunistického pohlavára Karola Bacílka. On využil svoje kontakty a o dva týždne mala mladá rodina v Čelabinsku v rukách papiere, ktoré jej umožnili vycestovať a vysťahovať sa do Československa Na železničnej stanici v Bratislave Milan a Alžbeta Barlovcí vystúpili spolu so sedemročnou dcérkou Oľgou a s päťročným synom Alexandrom v auguste 1959. Čakalo ich vskutku veľkolepé privítanie.

Nielen takmer všetci mamini susedia z Riazanskej ulice, ale i novinári. „Až sme sa zľakli,“ usmieva sa manželka, ktorí si na novú vlasť rýchlo zvykli. Aj keď, najmä pani Alžbeta by Čelabinsk možno ešte rada navštívila. Len tak z nostalgije.

Autor: PLUS 7 DNÍ/
Jana Šimíčková
Foto: Norbert Grosz

Slovak Canadian Heritage Museum's participation at Doors Open

On Sunday May 15th, Branch 31 of the Canadian Slovak League held an Open House at Holy Rosary Parish in Thorold, Ontario. This event took place as part of the annual Niagara Folk Arts Festival during which the various multicultural communities of Niagara open their doors to display their culture and heritage through their food, costumes and dances.

An important part of the Slovak Open House was the display mounted by the Slovak Canadian Heritage Museum. This display highlighted the many traditional Slovak arts and crafts including ceramic vases and other items typical of the regions where these ceramics are produced in Slovakia. There were also corn dolls of many descriptions. A mannequin sitting in a chair on the table dressed in a traditional costume seemed to welcome the many guests who visited the display. Alena Melas, pictured here, was kept busy all

afternoon answering questions and explaining the various traditions surrounding some of the items. Among these were collages of pictures taken by Mr. Lazor that reflected past displays put on by the Museum. However, what better way to showcase the traditions of the Slovaks than by demonstrating one of the many handicrafts associated with Slovak culture? Alena is shown demonstrating the art of bobbin lace making, a skill that allowed Slovak women to decorate their blouses and aprons with beautiful lace borders made with their own hands and thus unique to them.

The Slovak Canadian Heritage Museum extends its thanks to Branch 31 for their invitation to mount a display during their Open House and to the members in attendance for their interest in our display. In this way we can continue our work as a Museum to preserve our Slovak heritage and to share it with others in our communities.

Anne Smith & Mary Sirotnik SCHM

2016 CSL Branch 23 Spring Luncheon

2016 CSL Branch 23 Spring Luncheon

70 members from Br23 of Welland attended the spring luncheon on May 15, held at St. Anthony's Croatian

Church hall. A lunch of chicken and salads was served. In attendance, was Kraska Brooke Atamanyk, who will be representing Br 23 at Slovak Day in Milton as well as Welland's Multicultural functions this year. Also

in attendance were Maria Dinga, the new Secretary for the Head Office Board of Directors and Kristine Atamanyk, a new auditor for the Board of Directors. It was wonderful to have such a large group of members at the

luncheon and it was a very pleasant way to spend the afternoon visiting with friends and family.

Christine Dzugan
President, CSL Br 23

Few Slovaks return from abroad

In December 2015, more than 300,000 Slovaks worked abroad and only a few of them wish to return, the TASR newswire wrote. Higher salaries and more prosperity and order in Slovakia were the only things that could

lure them home according to a survey by the Business Alliance of Slovakia (PAS). The annual brain drain is continuing, PAS stated, with the number of citizens working in another country either short term or long term increasing each year. Apart from the 300,000 Slovaks working abroad, 30,000 more are studying in a foreign country, mostly in the Czech Republic, but recently also in Germany and Austria.

PAS asked why they live abroad and what would motivate them to come back. PAS said it is alarming that less than one-quarter of those

studying abroad plan to live in Slovakia while a mere 9 percent of those working plan to return home, with 70 percent plan to stay abroad.

While many companies in Slovakia have been searching for months to find new workers, even for unqualified jobs, tens of thousands of Slovaks leave for abroad, many of whom will only return for brief visits. PAS said Slovakia loses – especially with students and fresh graduates – future long-time active contributors to social, health-care and pension funds who had previously benefited from health care, social care and

studies financed by the state, PAS reported.

Health insurers' statistics show that since 2009 almost 30,000 young people under 30 years of age have left the country each year. At the end of the 1990s, about 80,000 children a year were born, meaning that almost one-third of the young population has been leaving Slovakia annually, PAS found.

The survey showed that both groups could be attracted back home by salary increases, while other strong arguments include family situations, and "order and prosperity in Slovakia". Financial stimuli,

expected by the government to attract Slovaks back home, found no significant interest and was attractive for only a few percent of the Slovaks living abroad.

Slovenská advokátska kancelária
Cipciar & partners, s.r.o.
pre Vás zabezpečí právne služby v oblasti občianskeho, obchodného, dedičského práva, pozemkového práva, zakladania obchodných spoločností a podnikateľského poradenstva.

Cipciar & partners, s.r.o.
Haburská 49/F
821 01 Bratislava

+421 905 660 815
cipciar.vladimir@cipciarpnpartners.sk
www.cipciarpnpartners.sk

In your neighbourhood to help you get the insurance you need.

Combine + = SAVE *An Average of* **\$303***

You're in good hands.

Sheena Vibert
Toronto West Agency
1555 The Queensway
Building D, Unit 4
Etobicoke, ON
647-560-2093

Bloor Kipling DENTISTRY

3843 Bloor St. West
Toronto, ON
(416) 239 4393

Dr. John M. Kovalcik
BloorKiplingDentistry.com

VLADO HAJTOL,
Lawyer / Advokát

Toronto, Ottawa
C: 613-304-3607
W: 613-270-8600

vhajtol@compellingcounsel.com.
Wills and Estates-
Závety a dedičské konania
Real Estate Law | Nehnutelnosti
www.compellingcounsel.com

Pri príležitosti 25. výročia pripnutia rímskeho goliera

Nie je jednoduché hoci len čiastočne sa preniesť do života človeka, ktorý sa rozhodol kráčať po odlišnej ceste než my - po nevyšliapanej a neľahkej. Podľa mnohých kňazov rozhodnutiu vstúpiť na takúto cestu, predchádza pozvanie.

Spomedzi bežných kresťanov, ktorým sa kňaz buď páči, alebo nepáči, pravdepodobne len málokto uvažoval o tom, čoho všetkého sa mladý muž vzdáva pred otvorením dvier na teologické štúdiá. Ak sa zamyslíme a dokážeme sa vrátiť do mladosti, môžeme si pripomenúť, koľko svetských radostí mladým mužom život ponúka.

Koľkí by sa napríklad vzdali nedeľňajšieho futbalu, po ktorom fanúšikovia pri pohári piva oslavujú víťazstvo alebo spoločne smútia nad prehrou? A čo bujaré mládenecké tancovačky trvajúce takmer do rána? Alebo komótné prechádzky po korze, keď kamaráti spoločne hodnotia krásu mladých dievčat? A svadby trvajúce na dedinách i dva dni? V zime zas hokej a množstvo príležitostí športového využitia...

A napokon snáď mĺkve držanie sa za ruku s nádejnou životnou partnerkou s túžbou založiť si rodinu...

Je toho oveľa viac. Ale iba tí, ktorí nemajú záujem poznať tieto fakty alebo možno iba nedokážu pochopiť hĺbku a šírku tejto obete, na takéto veci ani nepomyslia. Dokázali by to oni?

Mali by výdrž neskončiť, neutiecť z tvrdej cesty? Nie, nie je treba ani prídlho rozmýšľať, aby sme pochopili, že si treba uctiť každého kňaza, ktorý dokázal nemálo mladých rokov prežiť inak ako jeho rovesníci.

V týchto dňoch oslávi kňaz o. Jozef Vaňo z farnosti sv. Cyrila a Metoda v ontárijскеj Mississaugu 25. výročie svojej vysviacky.

Kanadský Slovák z 27. februára 1999 uverejnil článok Bohumila Marka, ktorý v úvode písal: *“Posledná tohoročná januárová nedeľa bola veľmi významná pre slovenskú komunitu v Hamiltone, zvlášť pre osadu sv. Cyrila a Metoda. Žišli sme sa v hojnom počte a vypočuli sme si svätú omšu celebrovanú novým kňazom zo Slovenska - Jozefom Vaňom za koncelebrovania dôstojného otca I. Fuzyho, ako aj rev. Francisca Jeneira”.*

Po obede o. Fuzy v priateľskom rozhovore poznamenal, že v modlitbe bude prosieť, aby mladý kňaz mal silu vydržať v novom prostredí, pretože iste, tak ako aj jemu (hlavne na začiatku pastoračnej práce v Kanade), aj novoprihodiacemu kňazovi budú niektorí hádzať “poľená pod nohy”.

Pred 25 rokmi si o. Jozef Vaňo pripol rímsky biely golier a bol vysvätený za rímsko-katolíckeho kňaza. O niekoľko dní oslávi vo farnosti sv. Cyrila a

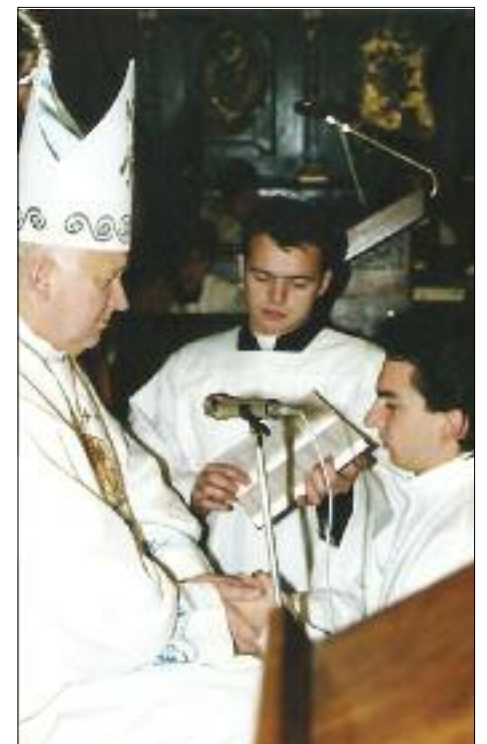

Photo: Ted Golla

Metoda v Mississaugu (v spojenom “predmestí” Toronta) s tými, ktorí si vážia a ctia jeho kňazskú púť, toto výročie.

Títo farníci a priatelia mu žejajú dobré zdravie a hlavne Božiu milosť a duchovnú posilu, ktorá ako jediná dokáže odpustiť a priniesť svetlo na druhú stranu tunela.

o. Jozef Vaňo
Duchovný otec Jozef Vaňo, rodák zo

Sabinova, sa narodil 29. februára 1968 v Prešove. Kňazskú vysviacku mu udelil Monsignor Eduard Kojnok, rožňavský biskup, 15. júna 1991. Fr. Vaňo pôsobil vo farnostiach Breznička pri Lučenci, v Jesenskom a v Margecanoch. Do Kanady prišiel 28. januára 1999 a od 1. novembra 2000 pôsobil ako duchovný správca v slovenskom kostole v Hamiltone. 25. júna 2008 sa stal farárom slovenskej farnosti v Mississaugu kde je až doteraz.

78th ANNUAL SLOVAK DAY JULY 17th, 2016
Croatian Park Karlovac in Milton, ON.

Na hodine matematiky:

"Koľko je 5+5?"
 "12.30 s taxou."

Mestský policajt stretne

opitého Fera: "Odkiaľ, odkiaľ?"
 "Zo silvestrovskej zábavy."
 "Netárajte, veď je február."
 "Veď práve preto sa tak ponáhl'am..."

Cestovatelia sa predierajú

africkým pralesom. Z diaľky počujú dunenie bubnov. Keď prídu k osade, vidia muža, ako zúrivo bije do bubnov. "Čo sa deje?" pýta sa vedúci výpravy. "Nie je voda," odvetí bubeník. "Privolávate teda dážď?"
 "Nie, inštalatéra zo susednej osady..."

Šéf jednej banky prijal nového

pracovníka pre prácu za prepážkou. Keďže má pochybnosti, rozhodne sa ho vyskúšať. Dá si na hlavu punčochu, vezme si pištoľ a ide ho prepadnúť. Namieri naňho – a pokladník mu vydá celú hotovosť. Od tej doby nikto riaditeľa banky nevidel.

Mladý zajac stojí pred zrkadlom,

čistí si tvár. Stará zajačica sa ho pýta:
 - Vyrážky, vyrážky...?
 - Nie, broky !

- Drahý, dnešný večer môžeme

stráviť ako holúbkovia.
 - To je ako?
 - Ty zatlieskaš a ja odletím na 3-4 hodiny ku kamarátke.

Stará Kropáčková kľučí v kostole v prvej lavici a modlí sa, aby jej Kristus odpustil hriechy, ktorých má neúrekom. Vedľa modlitebnej knižky ležia zuby.

- Kropáčková, vypadli vám zuby, - šušká susedka.
 - To nie sú moje, ale môjho starého. Keby som mu ich nechala doma, kým by som prišla z kostola, zjedol by všetky šnicle.

- Janičko, vieš, že ti bocian

v noci priniesol sestričku? Chcel by si ju vidieť?
 - Sestričku nie, ale toho bociana.

Jožko hovorí babičke:

- Babička zatvor oči.
 - A prečo Jožko?
 - Ocko vravel, že keď zavrieš oči budeme dediť.

- Ja svoju svokru zbožňujem,

- chváli sa Peter v krčme.
 - To nemyslíš vážne?!
 - Zbožňujem ju, lebo to bola jediná osoba proti môjmu sobášu.

- Drahá pobozkaj ma!

- Tu, na ulici?
 - No a čo, veď je slepá.

Nový spôsob operácie žalúdka

špongiovou metódou. Všetko prebieha v poriadku, až pri poslednom stehu lekár zistí, že zašil aj spongiu. Nechá to však tak a rozhodne sa počkať na prvú kontrolu. Po mesiaci:
 "Tak, ako sa máte, všetko v poriadku?"

"Všetko v poriadku, až na jednu malú chybičku."

"Akú?"
 "Viete, vypijem pol deci, nič. Vypijem pol litra pálenky, nič. Vypijem fľašu pálenky, nič. Ale keď zatahnem opasok na nohaviciach, v momente som ozrätý."

Medzi manželmi:

"Drahý, chcela by som ísť do Zoo."
 "A nebudeš sa v tej kletke nudiť?"

"**Mate psa, pán Slivka?!**" "Nie."
 "Tak okamžite otvorte, tu je polícia!"

Z dôb nie zas tak dávnych

sa traduje historika o bohatom Američanovi, ktorý si hrozne prial, aby mu syn z návštevy Moskvy priniesol myšiu olej. Vraj je to musí byť niečo úžasné, keď na to ľudia dokážu stať v ukrutnom ruskom mraze niekoľkohodinové fronty. Keď sa syn zo zájazdu vrátil, musel však starého Sama sklamať. „Vieš, oči, tak som išiel na to námestie, kde si ma poslal," hovorí syn po návrate. „Fronta tam bola naozaj strašná a keď som sa dostal až k tomu stánku, ktorý je v sprievodcovi označený ako MAUS OLEUM, ležal tam len mŕtvy pumpár..."

Mladý ale frajerský pilot ide

na svoje prvé samostatné nočné pristátie. Namiesto obvyklého ohlásenia sa dispečerovi letiska zavalí do vysielacky:
 - Háďaj kto?
 Dispečer vypne svetlá celej pristávacej

dráhy a letiska a odpovie:
 - Háďaj kade?

Colná kontrola, colník

nájde v kufri auta akýsi sáčok s bielym práškom. Otvorí ho, namočí doňho prst, obližne a s úsmevom sa pýta vodiča:
 "Heroín, heroín?"
 "Nie, antrax, antrax." odpovedá s úsmevom vodič.

Novinári sa pýtajú sliepky,

či je pravda, že zniesla sedem kilové vajce. Ona odpovedá, že áno. Tak sa jej pýtajú, aké má plány do budúcnosti. Ona odpovedá, že zničiť desať kilové vajce. Novinári spokojní s odpoveďou, utekajú za kohútom a pýtajú sa, či je pravda, že jedna z jeho sliepok, zniesla sedem kilové vajce. Odpovedá, že áno. Tak sa ho pýtajú, aké má plány do budúcnosti. On odpovedá, že rozbiť pštrosovi hubu.

- Máte veľmi pekné zuby,

pani učiteľka!
 Nová učiteľka sa polichotene usmieva:
 - To mám po mojej mamičke.
 - A boli vám dobré?

- Odkiaľ si?

- Z Košíc...
 - A z ktorej časti?
 - Celý z Košíc...

Moja žena dnes zachránila život

mnohým ľuďom!"
 "Nevrav, a ako?"
 "Nepodarilo sa jej naštartovať."

Space for your private or business card \$300 per year

Miesto pre vašu osobnú či firemnú kartu \$ 300- za rok

James Steven Cimba, B.A., J.D.
 BARRISTER & SOLICITOR
 Certified Specialist - Civil Litigation

JAMES CIMBA PROFESSIONAL CORPORATION

25 Main Street W. , Suite 1615
 Hamilton, Ontario L8P 1H1
 Telephone (905) 522 1382 x223
 Facsimile (905) 522 4369
 E-mail jcimba@on.aibn.com

Cyril Dziak
 Sales Representative

Bus: 519-74-1400
Fax: 519-741-5282
Cell: 519-497-9857
Toll Free: 1-800-275-8849

teamrealtykw.com
 234 Frederick Street
 Kitchener, ON N2H 2M8

BLUE WATER MECHANICAL SERVICES INC
 PLUMBING - HEATING - BOILERS - DRAINS
 BACK FLOW PREVENTERS - AIR CONDITIONING

Mike Marian Masar
 MASTER PLUMBER

24 HOUR SERVICE

TEL.: (905) 469 1236 FAX: (905) 469 1174
 2083 Seafare Drive, Oakville, Ontario, L6L 1P5
 plumber@bwm-services.com
 www.plumberservice.com

Foil Stamping
 Foil Embossing
 Blind Embossing
 Debossing
 Die Cutting
 Multi level Foil Embossing
 Multi level Blind Embossing
 Letter Press and Offset Printing

Karol Andrassy
 info@azprinters.com

A-Z Printers Ltd.
 61 - 556 Edward Avenue
 Richmond Hill, Ontario
 L4C 9Y5
Tel.: (905) 780 - 8680
 Fax: (905) 780 - 8682

Bloor Kipling DENTISTRY

Bloor Kipling Dentistry
 3843 Bloor St. West
 Toronto, ON M9B 1K9
416-239-4393

Dr. John M. Kovalcik
 BloorKiplingDentistry.com

UNLIMITED RENO INC.

Peter M. Jakabek

14 Princess of Wales Court
 Toronto, Ontario, M9B 6H5
 Te.: (416) 237 1570
 Cell: (416) 571 7704
 Fax: (416) 239 7984

Soundscape Studios
 Music Lessons For

Children & Adults
 Guitar Trumpet
 Bass Trombone
 Violin Tuba
 Saxophone Keyboards

Musical Entertainment For Every Occasion By Miro
 416 543 9171
 mirol@sympatico.ca

**FURNACES - AIR CONDITIONERS - VENTILATION
 DUCTWORK - FIREPLACES - CHILLERS
 COMMERCIAL COOLERS & FREEZERS
 ALL HVAC/R SYSTEMS**

Pavel Polakovič
(519) 743 7100
 apservices@sympatico.ca
 Kitchener, Ontario

Zo Slovákov budú sokoli: Kozákovci vytiahli do boja verše Janka Matúšku

Slovenský futbalový zväz (SFZ) chce neustále motivovať mládež, ukazovať mladej generácii nové vzory, idoly, skvelých športovcov - v tomto prípade slovenských futbalových reprezentantov. Na tých čaká už onedlho historická účasť na majstrovstvách Európy, ktoré budú v termíne 10. júna - 10. júla 2016 vo Francúzsku.

Slovenskí futbalisti budú na EURO 2016 prezývaní aj ako sokoli.

"Fanúšikovia vo všeobecnosti nemajú radi svoju asociáciu či zväz, ale milujú národný tím. Potrebujú však aj jednoduchý a zrozumiteľný symbol, brand, ktorý bude prezentovať túto najvyššiu futbalovú metu. Tak sme sa aj my rozhodli nájsť nový symbol pre národné tímy," skonštatoval marketingový riaditeľ SFZ Jaroslav Šišolák v rámci pondelňajšej tlačovej konferencie, na ktorej kormidelník slovenskej reprezentácie Ján Kozák zverejnil užšiu 23-člennú nomináciu hráčov na spomenutý kontinentálny šampionát.

"Reprezentačné A-mužstvo bude využívať označenie Slovenskí sokoli, mládežnícke reprezentácie SR od tímu do 21 rokov až po pätnástku budú 'sokolíci'. Práve sokol je najrýchlejší dravec. Hľadali sme symbol, ktorý by inšpiroval, spájal tradície s modernou rýchlou dobou," doplnil Jaroslav Šišolák.

Tieto verše Janka Matúšku budú zdobiť dresy Slovákov na EURO 2016.

Vlani bolo 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra, on i jeho generácia často využívali práve symboliku sokola, ako označenie švárneho junáka, ktorý prinesie nové a lepšie časy. "Hovorili, písali a prezentovali ho Janko Matúška, Ján Botto, Samo Chalupka, Janko Král a mnohí iní. Sokol ešte aj dnes v sebe spája vyznenie hrdinu a tradičné národné hodnoty, symbolizuje športovú hviezdu."

Blog: Here is your scalpel, Miss

There are only three licenced female neurosurgeons currently in this country with a handful of others still in training.

"The brain itself does not feel pain as it does not have receptors for it but thinking can be a painful process," was the favourite saying of my biology teacher in high school. It came to my mind while my eyes were scanning a magazine which the lady sitting next to me was reading with maximum concentration. Before reaching my bus stop I had enough time to find out that Brangelina has made the world a better place again, God bless her PR agents! What better start to the day could I wish for?

It's a beautiful Saturday morning and I am going to meet the youngest licenced female neurosurgeon in Slovakia, Dr. Martina Rusiňaková from the FD Roosevelt Hospital in Banská Bystrica. In fact there are only three of them currently in this country with a handful of others still in training. There used to be more, but the pay and working conditions in the Slovak healthcare system made some choose a career abroad. I have decided to do a story about women dominating the labour force in Slovakia's healthcare and for the first time in my life I found something positive in the fact that female last names end in "ová" or "á" as this allowed me to identify female surgeons much easier in the Slovak Register of Doctors. That whole day spent counting and double checking the details with the records of health insurance companies and hospitals will hopefully prove to be a preventive measure to lower my chance of developing dementia later in life.

In Slovakia there are no serious studies on the so-called feminisation of healthcare. This is a country where most "experts" cite their own "feel-

ings" as a source of information rather than data. None of the four medical faculties in Slovakia has done any survey on what criteria their students and graduates use in choosing their future specialisations. Despite this, there is no shortage of warnings on how the increasing number of women studying medicine means there will be nobody to operate on Slovak brains and bones in a few years as ladies and surgery are somehow incompatible.

Neurosurgeon Martina Rusiňaková and her colleagues Aurelia Kollová and Jana Kendeová from the University Hospital "Louis Pasteur" in Košice know very well the arguments of those saying that surgery should remain a men's world be it the Czech professors of surgery Pavel Pafko and Vladimír Beneš or their group of followers in the Slovak blogging sphere and hospitals.

They say that women do not have what it takes to be good in major surgery (eg. brain or heart surgery) because they naturally lack quick thinking, the ability to work under pressure, stamina and physical strength. The argument that women deserve to be protected therefore they should be kindly advised not to even think of a career in surgery reminds me of that classical "I am not a racist. Roma children should attend special schools for their own good". Those who are so eager to protect female doctors by keeping them away from the operating theatre tend to forget that nurses, 98 percent of whom in Slovakia are women, spend long hours next to the brave, strong, quick-thinking male surgeons who heroically save lives.

To me it was a real pleasure to interview two of the Slovak female neurosurgeons (the third is on maternity leave) as they are smart, determined,

witty and speak with passion about their profession. There is also a nice story behind the story. All of them graduated from the medical faculty in Košice with one becoming a role model for the other two despite being barely a decade older. In fact I discovered that in Košice there is a long tradition of female surgeons mentoring younger colleagues. It's not a coincidence that the first female professor of surgery in Slovakia, the vascular surgeon Maria Frankovičová is also teaching and working there.

Last year's edition of the "Health at a glance report" done by the Organisation for Economic Cooperation in Europe (OECD) warned that Slovakia has a big shortage of general practitioners and a poorly organised primary care system that puts pressure on specialist doctors and hospitals. The same report mentioned how poor management and lack of good data lead to the failure of introducing efficient preventative and educational programmes. This should not be neglected in a country like Slovakia with very high mortality rates from cardiovascular diseases and some types of cancers - most of them caused by unhealthy lifestyles. At the end of the day it seems that the right question on the lips of those worried about the future should be how many surgeries can be avoided if Slovakia had a well-functioning healthcare system rather than worrying about a lack of strong male hands holding the scalpel.

Anca Dragu is a journalist with Radio Slovakia International, which is available in Bratislava in English on 98.9 FM at 6:30pm and 8:30pm and at www.rsi.sk. The opinions expressed in this blog are her own.

Anca Dragu

Slovak Daniel Goc - Holoflex inventor

Holoflex is the next generation of that screen: a flexible smartphone that you bend to interact with. What's groundbreaking about the Holoflex, though, is that its display is truly holographic. Two people viewing a 3-D teacup on the display would both see it from the correct perspective, regardless of where they were positioned in relation to the screen.

The Holoflex is capable of achieving this neat trick by projecting 12-pixel-wide circular "blocks" through more than 16,000 fisheye lenses. It's really low resolution right now (160 x 104—less than the original Apple II), but give this technology five years, and we might all be walking around with holographic iPhones. Read more information about the Holoflex here.

Tech researchers in Canada have unveiled the fruits of their labour; a working prototype of a flexible smartphone with a unique display which can

show 3D holographic images on a flat screen without the need for glasses. Dubbed Holoflex, the scientists claim it is the first device of its kind that can render 3D images without head-tracking or other accessories, viewers can simply look at the screen and will see the image from any angle, plus the

technology also allows the on-screen imagery to be manipulated and edited via software and even supports depth via the Z-axis.

The display is a Full HD 1080p flexible OLED panel featuring a 3D printed micro-lens array layered on top with

16,000+ fisheye lenses - when the phone renders an image it does so using blocks of 12-pixels arranged in circles, which go through this lens array to create the holographic 3D image. The only downside to this is the process creates a very low-resolution image far below what you'd expect from a 1080p display in 2D in terms of quality; about 160x104 pixels in resolution, but of course it is hoped it can be refined into something sharper with more research.

So why a flexible display? Well that is related to the Z-Axis we mentioned earlier, as the software engineered to work with this display tech has also been developed to allow the flex in the display to act as a control input. In the demo video, for example, when moving 3D objects around on the screen the user flexes the display to push or pull an object into or out of the virtual space - feasibly this could also work for zooming in and out of a 3D map.

Lajčák's candidacy to UN good advertising for Slovakia

On Wednesday, the Slovak government formally approved Foreign and European Affairs Minister Miroslav Lajčák as our candidate for the UN Secretary-general. "Eleven people are running for the position of UN Secretary-general. In this post you serve seven billion people on this planet. It means we are climbing up a steep hill," stated Miroslav Lajčák in reference to the challenge lying ahead of him. For his UN candidacy, Lajčák gained unanimous support from all top Slovak political leaders. "In the UN, all of us have an opportunity to lend a hand towards the process of making life on this planet better. I believe that Slovakia has something to say when it comes to UN policies," said Lajčák, adding that the Slovak foreign affairs policy is buttressed on principles such as respect for international law, dialogue and mutual respect - principles compatible with those of the UN. "As a candidate, I will promote the principles I believe in and to which I have dedicated my whole active life," concluded Miroslav Lajčák.

President Andrej Kiska highlighted how prestigious the position of the UN secretary-general is. "Managing 193 heads of states is a job for a very unique personality. I truly believe that Mr. Lajčák is a suitable candidate for this post," stated the Slovak President, emphasizing that Slovakia needs to praise its natives who play important roles in the world. "These people are a great advertisement for Slovakia and Miroslav Lajčák is definitely one of them," added Kiska, noting that Foreign Minister Lajčák has been receiving great respect in the diplomatic community worldwide for a long time. Speaker of Parliament Andrej Danko also expressed his support for the Foreign and European Affairs Minister. "Slovakia is sending a candidate of whom it is really proud," said Danko. The chief of Slovak diplomacy, Miroslav Lajčák expressed his appreciation for all the support from Slovakia.

Vietnamese living in Slovakia set up first official association

Slovak citizens of Vietnamese origin have got their first official association, founded at an inaugural session by Vietnamese from the Nghe province in Bratislava on Saturday. There are approximately 5,000 Vietnamese living in Slovakia. The history of the Vietnamese community in Slovakia goes back to the Agreement on Mutual Economic Help from the 1950s signed by the respective countries' Communist governments. Most of the Vietnamese currently living in Slovakia came in the 1960s and 1970s, and relatively larger Vietnamese communities live in Bratislava and Košice.

State to auction property belonging to Mafia boss

The state has announced an auction in order to sell business property in Bratislava's borough of Petržalka that belongs to Mafia boss František Borbély, who has been convicted of drug-related offences and extortion. This was announced in the SME daily on Tuesday. Half of a hotel, including a gambling den and restaurant as well as adjacent office premises with a business outlet and warehouse, will be auctioned off. The state is auctioning such extensive assets belonging to a Mafia boss for the first time. According to expert opinions, its total value is over €2.3 million. Official receiver

Marek Glemba announced that the first round of the auction of Borbély's assets will take place in mid-June.

WWF campaign wants to amplify voice of nature, also in Slovakia

Slovaks will be able to join a campaign that has been launched by the World Wildlife Fund (WWF) to remind people how irreplaceable a healthy environment is. According to Miroslava Plassmann from WWF Slovakia, European environment ministers are thinking about changing the existing environmental laws. The campaign would like to point out that the EU legislation concerning environmental protection is good but not enough adhered to at the national level, stressed Plassmann. People that would like to join the campaign could compose their own natural music combining sounds of water, earth, wind and animals. The campaign will take place in 16 European countries and will last until the end of June.

Slovak model found guilty of murder in Spain

According to a nine-member jury, Mária Kukučová is guilty of murdering ex-boyfriend British jeweller Andy Bush, killing him with three shots in Marbella in 2014. They had split a month earlier, but on that fatal night Bush went

to their home with his new girlfriend, Maria Korotaeva, who waited for him in front of the house. After a fight and a skirmish, Kukučová struggled with him and shot him three times. She alleges, according to Slovak tabloids, to have done so in self-defence.

She faces up to 25 years in prison but a judge has yet to specify the sentence. His bereaved would like to see her behind bars for 27 years and to get a damage compensation of €200,000.

First Slovak politician found in Panama papers

RTVS, in co-operation with the news portal aktuality.sk, have released information on the first Slovak politician to be involved in the Panama papers scandal. Former Justice Minister Tomáš Borec, who was a SMER party nominee, was one of the founders of the company Latem Trading. The shell corporation laundered money through Privat Bank. Since 2009 it was owned by the Dutch citizen Gustav Poelen. According to information gained by Slovak journalists who have so far mapped 5 suspicious transactions, Poelen planned to launder more than 10 thousand dollars. One of the founders of this company in Slovakia was the former minister Tomas Borec. Latem Trading is based in an apartment complex in which former justice minister Tomáš Borec also owns a flat. For the portal aktuality.sk, he denied knowing anything about the suspicious activities of this company. Borec believes that Panama papers will help pushing various jobbers from the public space.

Lido may return to Bratislava

While developers plan to build a new city centre with a park and beach, activists call for saving water-sport traditions.

The popular beach on the right bank of the Danube River is just a pleasant memory for Bratislava locals, who used to spend their summers there. That memory could soon materialise, as a team of developers is drawing up plans to revive the historically identified area Lido.

The project Nové Lido (New Lido) is expected to significantly change the area roughly bounded by the new Old Bridge, bridge Apollo and Einsteinova Street. It is authored by architects of Compass, Jakub Cigler Architekti and Marko & Placemakers studios, and developed by J&T and HB Reavis.

While the authors and developers of the projects stress the essential part of the project for the public is one that will help revive water-sport and recreational purposes of the river bank, Bratislava's watermen and activists have launched a petition for another, significantly smaller project on the riverside.

The new Lido

The PR team of Nové Lido project claims it combines a number of attractive features of the riverside in Petržalka, a natural park and water area.

Ingrid Konrad, the chief architect of Bratislava, says that Nové Lido is an outline of a new philosophy which would be right if it maintained traditional aspects and developed new public functions of the riverside.

"Such projects must evolve in cooperation with the city and city boroughs to protect public interests and sustainable development in the wake of its historic value and current needs," Konrad told *The Slovak Spectator*.

The key is to build five elements of public space, so-called super-areas, including a revised park as an extension of the neighbouring Sad Janka Kráľova park and nature reserve of Soví Les (Owl Forest) forming a green strip, and an urban boulevard with shops, restaurants, cafés and office buildings along with Einsteinova Street.

HB Reavis and J&T Real Estate opted to first get feedback from the public via a special pictorial campaign in order to avoid misinterpretation often arising with similar projects. The aim of the campaign is to explain in a simple way how the new district should look.

"By now, the area around the Danube River is a group of villages which operate independently and without continuity because of existing barriers and vacant areas," said Juraj Benetin, one of the authors of the concept, as cited by the *Denník N* daily.

The whole area between the two bridges and Einsteinova Street, officially called Celomestské centrum Bratislava – Petržalka, is part of the master plan since 2006. While the plan does not comply with current requirements of the city, developers prepared a new study that went through public discussion in 2014 and would be a basis of the new plan.

"Nové Lido does not arise on the physical or psychological green field, but in a complex social environment with conflict between developers and part of the public," Benetin said.

Whereas on the left side of the river developers built the successful project Eurovea with a new central public

square, the city must respond with a new project on the Petržalka side with appropriate interconnection which should wade in the new ground plan, said Konrad.

"The city is a single unit and its areas altogether are functionally complementing," Konrad said.

The Lagoon view

Activists and watermen are, however, petitioning for another, significantly smaller project of the riverside: Lido Lagúna (Lido Lagoon). It would arise on urban plots between the shipyard of Dunajklub Kamzík watermen club and Soví Les.

"The civic concept involves a public beach for relaxation, recreation and sporting with preserving watermen's activities on the Danube River in appropriate form," said Martin Mišík of the Association of Boating Clubs in Bratislava at the public presentation of the Lido Lagúna project in mid-May. Activists have built up the project following former Lido beach and foreign riverside solutions.

"Urban beaches and riversides abroad often return to natural appearance by now," said architect and activist Matúš Janota.

The concept of activists presents a slight enlargement of a channel of the Danube River, and construction of a narrow concrete divider which would create a lagoon from the main flow.

"Hydraulically primitive shape of the block and beach shores in a suitable slope will ensure sufficient stability of the entire lagoon," Mišík said.

The city received the petition with around 4,500 signatures on May 10, in which activists appeal for developing a specific feasibility study and putting it into the local area plan, creation of an urban beach and preservation of water-

men's activities and the shipyard in the area.

"People's interest confirms the civil order to restore the traditional urban beach on the Danube River with activities of watermen operating in the area for almost a hundred years," Mišík said.

Rare areas should open up

The initiative of Nové Lido suggests additional disputes not only with watermen and the municipality, but also with other subjects such as water management authorities, water cruise subjects, the public and owners of neighbouring properties.

Konrad said that watermen clubs should open their campuses in very rare areas that should serve all residents.

"We would not privatise the riverside in any case due to its impact on historic value of the area," Konrad said.

Only the city authorities can answer the question which is the most appropriate alternative, whereas possible redevelopment of the beach is interesting for the wider community and the city owns the land next to the river. However, none of the projects has been officially presented yet.

"The city welcomes everything that improves public space and opportunities of Bratislavans to spend their leisure time," Konrad said.

The left coast

The left side of the Danube still remains more attractive for developers, deputies of city council as well as the general public. The most recent significant project, the reconstruction of the Old Bridge, led Bratislava's Old Town borough to introduce an international competition to change public space at the neighbouring Fajnorovo riverside. The winning proposal came from the

architecture team f&b cc, who designed a beach with grain surface between the flood-protection wall and a small path which should serve for occasional cultural and sporting events, along with a café and terrace under the bridge.

The project to change the riverside is feasible to in the short term, according to Lubomír Boháč, deputy mayor of the Old Town borough.

"We have met the criterion of reality within the borough's budget," said Boháč, as reported by the *Pravda* daily. Another riverside between Eurovea Shopping Centre and bridge Apollo in Bratislava would change too. Though former owners of the shopping centre planned to construct its second phase already in 2012, current owner Peter Korbačka of J&T plans to build another 25,000 square metres in the coming years, according to press release of real estate consultancy company Jones Lang LaSalle (JLL).

Oľga Hammer, spokeswoman of the Eurovea Shopping Centre, confirmed that they will introduce the project of Eurovea 2 this year.

The Danube and its role

The Danube River is not only a part of the city's image – but should serve as an active local and also international transport way, according to Konrad. Every contact point with the river is usable as urban space in the form of square, promenade, park or natural beach. New projects will change the character of the city and bring it closer to the river, as they do in other cities, Konrad noted.

"Bratislava should be a city on a river, not next to a river," Konrad said.

Peter Adamovsky
Slovak Spectator

Slovakia has medal hopes for Rio 2016

Track and field prospects looking up, but most potential Olympic medalists already in their 30s and are not matched by new talents.

Less than three months before the 2016 Olympics in Rio de Janeiro and 42 Slovak athletes have thus far secured their place – in London 46 Slovak athletes competed, which was the lowest number ever.

“We would be glad if we could send at least 51 athletes as it will bring advantages for our organisation team,” said Lubomír Souček, manager of media communication at the Slovak Olympic Committee (SOV).

Traditionally, the strongest medal potential ahead of Rio is laid on white-water slalom, sprint canoeing and shooting.

“The K4 in canoeing and Erik Varga in shooting are reigning world champions and therefore they can aspire for the top places,” said Souček, adding that however in sports, it is impossible to plan medals. “At the Olympics, you are entering the battle with the world’s top athletes and the outcome depends on the actual form and mental preparedness.”

With 51 athletes, Slovakia would fall into the category of medium-sized teams and be allowed to take more members of the supporting team.

“This would include trainers and people who take care of the athletes year round.” Peter Korčok, the designed chief of the Slovak team told the TASR newswire in April. It is important from the point of view of psychology and can help towards peak performance.

“There are opportunities in several sports, for example badminton, table tennis and the women’s beach volleyball team is just two places short of qualifying,” Souček said in early May 2016.

“The athletes can meet the criteria till the 23 June,” said Souček, adding that for some sports, including swimming, the closing date is the first weekend in July.

Slovak swimmers already tried the pools in Rio at the 2016 Maria Lenk Trophy Open Championships in April. They were satisfied with their performance but they agree that the conditions at the venues are worse than the standard set by London. Two of them, Katarína Listopadová and Tomáš Klobučník are sure to come back to Rio for the Olympics, together with Richard Nagy,

who did not travel to the Open Championship.

Trio of strong sports

At the first Summer Olympics after the split of Czechoslovakia in Atlanta (1996) Slovakia won one gold (Michal Martikán in single canoe). That year the team included 71 participants.

In London in 2012, Slovakia took 59th place in the ranking of the countries with one silver and three bronze medals. Shooter Zuzana Štefečeková won silver in trap (shooting on clay pigeons); Danka Barteková was third in skeet (shooting on a series of targets). Further two bronzes were added by double canoe of Peter and Pavol Hochschorner and single canoe of Michal Martikán.

The games in Beijing in 2008 were for Slovakia the most successful ones in history with six medals, three gold (Hochschorner brothers, Martikán and Elena Kaliská in women’s kayak), two silver and one bronze.

Water sports remain to be the strongest sports in Slovakia while there are excellent athletes with medal aspirations. Unfortunately, only one boat per country can qualify in water events.

In women’s kayak both double Olympic champion Elena Kaliská (2004, 2008) and Jana Dukátová are among the top contenders. Kaliská, however, was eliminated by the national qualification round in Liptovský Mikuláš during the weekend of May 14-15.

Meanwhile, three time champi-

ons Peter and Pavol Hochschorner faced somewhat younger Ladislav and Pavol Škantárovci, with the latter now set to go to Rio.

The trend of Olympic winners being displaced by younger competitors began last autumn when Martikán was beaten by Matej Beňuš.

In comparison to past years, Slovakia’s chances in to medal in track and field events look better.

“The recent cycle was the most successful in the history of Slovak athletics,” said Martin Pupiš, the head coach of the Slovak Athletic Federation. In 2015 the racewalker Matej Tóth won gold medal at the World Championship and will look to do the same in Rio.

“The top medal contender is Matej Tóth, but we can also count on Martina Hrašnová and Marcel Lomnický in hammer throw,” Pupiš said. “The goal is one medal and one placement in the top 8.”

Cyclist Peter Sagan is probably the most famous sport personality in Slovakia in the recent months (alongside the footballer Marek Hamšík, but no team sport qualified for Rio). However, as Souček pointed out, the race route around Rio is quite hilly, which does not fit into Sagan’s style.

“At the moment, he is trying to qualify in mountain biking, where he could be considered for a good placement as well,” explained Souček.

Slovakia’s nomination for shooting sports is already complete with five athletes qualified for the Olympics, said Miloslav

Benca, the president of the Slovak Shooting Association.

“Every final placement is a success and we hope that at least one of them will be in the top three. However, it is a lottery,” Benca told The Slovak Spectator.

Settings and facilities also play an important role in optimising the performance. Despite criticisms about the readiness of the organisers, the Slovak Olympic Committee is satisfied with the situation in the Olympic village.

A press release after an official visit to the venue reads that it is comparable to the situation in Athens or Sochi three months ahead of those games.

“The main problem is the infrastructure,” Jozef Liba, the general secretary of SOV told the TASR newswire after his return from a visit in Rio.

“The opinions on the organisation vary, but they depend on the point of view and the expectations of the athletes,” Korčok said. “The venues aren’t luxurious as the main aim was cost-saving and potential future utilisation for multiple purposes.”

Slovak Olympic Committee President František Chmelár believes that Brazil will prepare a great games despite the problems that accompanied the process of preparation, including shrinking of the domestic economy, poor ticket sales and construction of the subway link to the Olympic Park.

“I hope that the people in Brazil are patriotic enough to prepare the games with grace despite the problems,” he told TASR.

“We do not need red carpets and fireworks, just conditions for competing, good atmosphere and security.”

The official Slovak house in Rio should be opened by a former famous Brazilian footballer Romario, one of the three Rio representatives in the Brazilian parliament.

“The Slovak house will represent the whole country, moreover at the time of Slovak EU presidency,” said Liba. Therefore it must carry dignity.

The Slovak Olympic Committee also introduced the official clothing of the Slovak team. The athletes will wear new tracksuits with a folk motive from the Čičmany region.

Young generation is missing

Most of the biggest medal hopefuls rest with competitors already in their 30s, which opens the question about the future of Slovak Olympic sports.

“We have to admit that in the dominant sports it is veterans who hold the flag,” said Souček. “Compared to London, there aren’t many young athletes.”

Experienced canoeists Erik Viček and Juraj Tar were joined by young Denis Myšák and Tibor Linka, which Souček considers as a positive move.

“There is a generation change in the wild water sports,” he said, pointing out to Andrej Málek, Martin Halčín and Jakub Grigar, who will be collecting experience in white-water slalom.

In general, Slovakia is lacking new talents.

“Most of the parents cannot support their children financially towards professional sports,” said Souček. It is related to the overall situation with lack of sport facilities, not enough qualified trainers and shortage of finances. “SOV cannot do much about the situation as the training process of Olympic athletes is within the competence of particular sport federations.”

Pupiš, on the other hand, praised the good conditions created for the track and field athletes by the Athletic Federation, resort centres (Dukla and NŠC) and government ministries.

However, he pointed out to the lacking overall infrastructure. “We are the only country in the civilised world that does not have an official stadium for athletics in the capital,” he said.

Therefore he hopes that the government will build multifunctional sport arenas, not only football stadiums.

Erik Rédlí

78th ANNUAL
SLOVAK DAY
 JULY 17th, 2016
 Croatian Park Karlovac in Milton, ON.

Foreign media hail Slovak football victory over Germany

After Slovak national football team beat the German one 3:1 on May 29, foreign – especially the British – media reacted. The next day, coach Kozák announced the line-up for the EC.

The friendly match before the European Cup took place in

German city of Augsburg. "Slovakia stunned the world champions, Germany, with a 3-1 win in rain-soaked Augsburg on Sunday night," the Guardian wrote, adding that Slovakia, England's final group opponents at next month's European championships, are now unbeaten in seven matches, with Northern Ireland awaiting in their final friendly before the finals in France. "I've never experienced anything like it. It's unique that the halftime break lasted so long. Thankfully nothing happened," Germany coach Joachim Loew said of the conditions, as quoted by the Guardian. "We weren't good at the back and we were too open in midfield."

"The Slovaks recovered from a goal down, scored by forward Mario Gomez from the penalty spot, to win the friendly thanks to goals from Marek Hamšík, Michal Ďuriš and Juraj Kucka," the Daily Mail wrote on the same day. "World Cup winners Germany, facing Poland, Ukraine and Northern Ireland in Group C next month in France, imploded after a

solid start, suffering a third loss in four matches." It also wrote that "German coach Joachim Loew rested several key players, including Thomas Mueller, Marco Reus and goalkeeper Manuel Neuer, giving several youngsters a

chance to impress him ahead of the final 23-man squad announcement on May 31". The coach of the Slovak team, Ján Kozák, commented that he made his final decision on the line-up for the European Championship after the match

with Germany when he saw that the health condition of all players is good enough to participate. "I was clear about 22 or 21 names – I have been working with them for three years, I know them well," he summed up.

Back in Bratislava, Kozák on May 30 named players who will not play in the EC; defender Lukár Tesák, midfielders Erik Sabo and Matúš Bero and forward Adam Zrelák will be missing. The four were disappointed but accepted it without troubles and negative reactions, Kozák's assistant Štefan Tarkovič told the SITA newswire. On the other hand, defender of Sampdoria Genova, Milan Škriniar, will play.

Of the final 23-member team, 20 play abroad, while three are playing in domestic Fortuna League – Ján Mucha, Kornel Saláta, and Viktor Pečovský. The line-up for the EC, which takes place between June 10 and July 10,

INTERNATIONAL TRAVEL

Travel with confidence - Travel with us!

Your next vacation is waiting for you

Building memories, one vacation at the time... Call us today and let us help you with your next vacation planning. We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoons packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip.

Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation. We are looking forward to making your next trip a memorable one, so **CONTACT US TODAY** and you can get packing! Air Canada Rouge has introduced flights to Prague, Budapest, Kosice, etc.

Reminder: As of March 15, 2016 the eTA (Electronic Travel Authorization) is in effect for visitors to Canada.

OUR ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

(across the street of Sherbourne Subway Station) Very convenient location with subway access or parking behind the building

Please call us: (416)922-7775 or 1-877-922-8775 cell. (416)939-6118 or send an email to: agatha@intertravel.ca or intertravel@rogers.com Follow us of Facebook: www.facebook.com/intltravel website: www.intertravel.ca

TICO Registration # 50016556

Agatha Rondzik
416-922-7775

Julia Rottko
905-990-0961

Tatiana Jantoška
416-626-9779

Prevoz
na Slovensko

VIAC AKO 20
ROKOV
SKÚSENOSTÍ

PREVOZ NA SLOVENSKO *za bezkonkurenčnú cenu*

Ochotne Vám prevezieme v kontajneroch na Slovensko vaše autá, stroje, nábytok, či iné veci.

Sme tu pre Vás už 20 rokov.

ACCUSONIC Corp., Toronto - BS Acoustic, s.r.o., Slovensko
(905) 940 9820 e-mail: accusonic@rogers.com

Objednávka na predplatné/Subscription Form

1 rok \$75.00 do Kanady/1 Year \$75.00 in Canada
(\$100.00 do Spojených štátov/United States - \$100.00 ~ \$140.00 do iných krajín/Other countries - \$140.00)

Osobné predplatné na/Personal Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Telefón/Telephone _____ E-mail _____

(Pre vnútornú korešpondenciu / For internal correspondence only)

Predplatné ako dar na/Gift Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Prikladám sumu/ Enclosed is the sum of \$ _____ (Vystavte šek na Kanadský Slovák)/ (Cheque payable to The Canadian Slovak)

Pošlite na adresu/Mail to Kanadský Slovák, 259 Traders Blvd. East, Suite 6, Mississauga ON L4Z 2E5

SEAT SALE TO THE WORLD

UNIGLOBE
Enterprise Travel

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.)
Toronto

blanka@premieregroup.com
dianab@premieregroup.com

28 Years of Honesty, Integrity & Professional Service

SOLD

REAL ESTATE
HOMEWARD
BROKERAGE

Luba Henderson
Broker

416 657-4188

Experience, Knowledge, Results you can count on!
E-mail: lubahenderson@sympatico.ca

Sylvia's Bakery
Burlington

Find us at local farmer's market
Dundas - St. Catharines - Welland - Niagara Falls
Port Colborne - Milton - Georgetown

(905) 616 - 0624

meats & deli
oakvillemeats.ca

Specialize in...
Pig & Lamb Roasts
European Style Smoked Meats

Store: 905-582-7644 Yopa: 416-938-6341
467 Speers Road #10 Oakville, ON, L6K 3S7

Helping you buy the dream in

Florida

Judy Horvath
Realtor
Canadian with Slovak-Hungarian Roots
Keller Williams Realty St. Pete

813.598.2254cell 727.894.1600 office 727.896.1049 fax

judy@judithhorvath.com
www.buyandsellgulfcoast.com

WORLD-CLASS SLOVAK BEER

Zlatý Bažant
v predajniach LCBO

Golden Pheasant

www.zlutybant.sk